

REFERAT Magistraten 2022-25 d. 28-11-2022

Mødedato Mandag d. 28. november 2022 kl. 17:00

Mødested Udvalgsværelse 1

Indholdsfortegnelse

Meddelelser fra borgmesteren.....	3
Udpegning af bestyrelsesmedlem til FGU Hovedstaden.....	4
Forslag til beslutning fra rådmand Thyge Enevoldsen om et § 17 stk. 4-udvalg for biodiversitet.....	5
Kommunal garantistillelse for BIOFOS Lynettefællesskabet A/S's lånoptagelse hos KommuneKred	7
3. forventede regnskab 2022.....	9
Proces til budget 2024.....	13
Lønredegørelse 2022.....	16
Godkendelse af vandpriser og vandaflædningsafgifter for 2023.....	18
Forslag til beslutning fra rådmændene Laura Lindahl og og Jan E. Jørgensen om fordeling af akut v	20
Bevilling af anlægsmidler 2023.....	22
Implementerings- og læringsforløb om voldsomme episoder i ældreplejen.....	24
Konsekvenser af høj inflation - Nøgletal på SSA-området.....	26
Godkende ændringer og status på drift af åbne friarealer.....	31
Bevæg Dig For Livet - Frederiksberg - fornyelse af aftale fra 2023.....	36
Fondsbidrag til projekter på biblioteket 2022.....	42
Statusopfølgning på klimafondsprojekter.....	44
Disponering af midler til vedligehold af kommunale ejendomme.....	46
Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Anders Storgaard om en målsætning om ma	50
Forslag til beslutning fra 1. viceborgmester Lone Loklindt, rådmand Freja Fokdal og kommunalbes	52
Lukket.....	54
Lukket.....	55
Lukket.....	56

Punkt 361: Meddelelser fra borgmesteren

00.22.00-P35-2-22

Sagsfremstilling

a. Supplerende orientering om KL-Topmøde

Magistraten tog den supplerende orientering om KL-Topmødet til efterretning.

b. Nærhospitaler

Magistraten tog en redegørelse for nærhospitaler til efterretning, idet der forelægges en sag for Sundheds og Forebyggelsesudvalget umiddelbart efter nytår om mulighederne for et nærhospital på Frederiksberg, idet forvaltningen anmodes om fortsat at undersøge mulighederne med Region H for såvel nærhospital/sundhedshus og alternativt Sundhedsstrøg.

c. Beslutningsforslag der ikke er færdigbehandlede

Magistraten tog en status for ikke færdigbehandlede beslutningsforslag til efterretning.

d. Status på indsatsen vedrørende Ukraine

Magistraten tog status på indsatsen vedrørende Ukraine til efterretning med de faldne bemærkninger.

e. Status på advokatundersøgelse af det politiske og ledelsesmæssige ansvar for indsatsen i Familieafdelingen

Magistraten tog en orientering om advokatundersøgelse af ansvaret for indsatsen i Familieafdelingen til efterretning med de faldne bemærkninger, idet undersøgelsen præsenteres for hele kommunalbestyrelsen.

f. Orientering om afslutning af signaturprojekt om kunstig intelligens

Magistraten tog en orientering om at stoppe et projekt om brug af kunstig intelligens i jobcentret til efterretning.

g. Anvendelse af en fredet bygning

Magistraten tog en orientering om anvendelsen af en fredet bygning til efterretning, idet forvaltningen blev anmodet om en supplerende redegørelse.

h. Orientering fra Socialtilsyn Hovedstaden om iværksættelse af skærpet tilsyn

Magistraten tog en orientering om skærpet tilsyn på flere institutioner til efterretning, idet forvaltningen blev anmodet om en generel tilbagemelding om magistratens rolle i disse sager.

i. Julebanner i mailsignatur i december

Magistraten tog en orientering om brug af julebanner i mailsignatur i december 2022 til efterretning.

j. Orientering om sænkning af temperaturen på skoleområdet

Magistraten tog en mundtlig orientering til efterretning, om at 6 skoler har sænket temperaturen til 19 grader, mens 1 skole har gjort delvis, mens 4 skoler har uændret temperatur.

Beslutningerne er truffet lokalt af den enkelte skoleleder, som har arbejdsgiveransvaret efter arbejdsmiljøloven, og således ikke af den lokale skolebestyrelse som tidligere forudsat, idet disse ikke har kompetencen.

Punkt 362: Udpegning af bestyrelsesmedlem til FGU Hovedstaden

00.22.00-P35-122-22

Resume

Sagen omhandler udpegning af et stemmeberettiget medlem til bestyrelsen for den Forberedende Grunduddannelsesinstitution Hovedstaden – FGU Hovedstaden. Medlemmet udpeges i fællesskab af de fire kommuner, der udgør FGU – Hovedstadens dækningsområde. Sagen forelægges til beslutning.

Beslutning

Magistraten indstiller, at Frederiksberg Kommune indstiller docent og Ph.d. Ulla Højmark Jensen som det af dækningsområdets kommuner i fællesskab udpegede medlem af bestyrelsen for FGU Hovedstaden.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at Frederiksberg Kommune indstiller docent og Ph.d. Ulla Højmark Jensen som det af dækningsområdets kommuner i fællesskab udpegede medlem af bestyrelsen for FGU Hovedstaden.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen godkendte den 20. september 2020 (pkt. 259) indstilling af professor i ungdoms- og uddannelsesforskning Noemi Katznelson som stemmeberettiget bestyrelsesmedlem for den Forberedende Grunduddannelsesinstitution Hovedstaden – FGU Hovedstaden. Noemi Katznelson blev udpeget i fællesskab af de fire kommuner, der udgør FGU Hovedstadens dækningsområde – Frederiksberg, København, Tårnby og Dragør kommuner.

Noemi Katznelson har nu meddelt, at hun udtræder af FGU bestyrelsen. Dermed skal kommunerne i dækningsområdet i fællesskabet udpege et nyt medlem til FGU-bestyrelsen.

Lov om institutioner for forberedende grunduddannelse fastsætter, at medlemmer til FGU-bestyrelsen vælges i deres personlige egenskab og til sammen skal have erfaring fra relevante ungdomsuddannelser og arbejdsmarkedet for ufaglært arbejdskraft samt med uddannelsesudvikling.

På forvaltningsniveau peger dækningsområdets kommuner i fællesskab på Ulla Højmark Jensen som nyt medlem af FGU-bestyrelsen. Ulla Højmark Jensen er docent og Ph.d. i Center for skole og læring ved Professionskolen Absalon. Hendes forskningsfelt omfatter udsatte unge, uddannelse og vejledning med særlig fokus på uddannelsesmobilitet og læringsmiljøer.

Ulla Højmark Jensen har således solid forskningsbaseret viden om den gruppe unge, som FGU Hovedstaden henvender sig til og vil kunne bidrage med forskningsbaseret viden i forhold til den fortsatte udvikling af FGU Hovedstaden. På forvaltningsniveau i de fire kommuner vurderes det således, at denne kandidat opfylder lovgivningens kriterier og vil komplimentere kompetencerne i den nuværende FGU-bestyrelse.

For en nærmere beskrivelse af lovgivning vedrørende FGU-bestyrelser og sammensætningen af FGU Hovedstadens bestyrelse henvises til sag forelagt Kommunalbestyrelsen den 4. november 2019 (pkt. 282).

Økonomi

Sagen har ingen afledte bevillingsmæssige konsekvenser

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Magistraten den 28. november 2022, kommunalbestyrelsen den 5. december 2022.

Punkt 363: Forslag til beslutning fra rådmand Thyge Enevoldsen om et § 17 stk. 4-udvalg for biodiversitet

00.01.00-A00-49-21

Resume

Kommunalbestyrelsen oversendte den 30. august 2021 et forslag til magistraten fra forhenværende rådmand Thyge Enevoldsen om at nedsætte et § 17, stk. 4-udvalg med henblik på at udarbejde en handleplan for bynatur og biodiversitet. Magistraten udsatte sagen den 7. februar 2022 (jvf. bilag 1), idet det af forvaltningen igangsatte arbejde med at udarbejde en handleplan for bynatur og biodiversitet afventes. Handleplanen, i form af en årsrapport, har været forelagt Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget den 22. august 2022. Med denne sag forelægger forvaltningen en indstilling om, at forslaget ikke tiltrædes.

Magistraten bad på mødet den 26. september om, at sagen suppleres med en beskrivelse af de økonomiske konsekvenser, såfremt beslutningsforslaget tiltrædes. Der er nu indarbejdet et afsnit under økonomi.

Beslutning

Magistraten indstiller, at forslaget om nedsættelse af et § 17, stk. 4-udvalg ikke tiltrædes, idet Magistraten anmodede om, at foreningerne i det grønne råd kommer med et forslag til en række konkrete anbefalinger til at styrke biodiversitet og bynatur på Frederiksberg i supplement til kommunens handleplan på området.

Indstilling

Kommunaldirektørområdet og By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at forslaget om nedsættelse af et § 17, stk. 4-udvalg ikke tiltrædes.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen oversendte den 30. august 2021 et forslag til magistraten fra rådmand Thyge Enevoldsen om at nedsætte et § 17, stk. 4-udvalg for biodiversitet:

"Enhedslisten foreslår, at der nedsættes et hurtigt arbejdende § 17, stk. 4-udvalg med inddragelse af grønne organisationer, eksperter og borgere, med den opgave at udarbejde anbefalinger og forslag til kommunalbestyrelsen om en handlingsplan til styrkelse af bynatur og biodiversiteten i kommunen. Begrundelse: Med vedtagelsen af Frederiksberg Kommunes strategi for bynatur og biodiversitet tilbagestår opgaven med at udarbejde en handlingsplan, der kan udfylde strategien. Vi mener i Enhedslisten, at vi ved udarbejdelsen af denne plan skal udnytte de muligheder, der findes for at inddrage byens grønne organisationer, byens grønne ildsjæle, uddannelsesinstitutionerne og boligorganisationerne. Dette er specielt vigtigt, da byens borgere vil få stor betydning for, om en handlingsplan bliver en succes, dels fordi planen skal bæres igennem lokalt ud i byens rum og dels fordi, det vil være en forudsætning, at "byen" føler ejerskab til både strategi og handleplan."

Forvaltningen indstillede den 7. februar 2022, at magistraten ikke tiltrådte forslaget, da beslutningen om § 17, stk. 4-udvalg indirekte indgik i sagen om ny styrelsesvedtægt, som kommunalbestyrelsen 2. behandlede på mødet den 13. december 2021. Det fulgte af denne beslutning, at de eksisterende § 17, stk. 4-udvalg - erhvervsrådet og legatudvalget - fortsætter, ligesom det blev forudsat at etablere et nyt § 17, stk. 4-udvalg for turisme og iværksætteri. Hertil bemærkede forvaltningen, at der som led i kommunalbestyrelsens vedtagelse af "Strategi for bynatur og biodiversitet" den 14. juni 2021, var igangsat et arbejde med at udarbejde en handleplan for bynatur og biodiversitet.

Magistraten valgte at udsætte sagen den 7. februar (jvf. bilag 1), idet det af forvaltningen igangsatte arbejde med at udarbejde en handleplan for bynatur og biodiversitet afventes. Handleplanen i form af en årsrapport er nu udarbejdet og blev godkendt i Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget den 22. august 2022.

Årsrapporten indeholder de strategiske målsætninger for området, som blandt andet fremgår af kommuneplanen og strategien for øget bynatur og biodiversitet. Herunder indeholder årsrapporten et afsnit om de samarbejder, der er igangsat på området, en redegørelse for biodiversitetsprojekter udført i 2021 og 2022, en analyse af hvilke biodiversitetspotentialer, der kunne iværksættes, en redegørelse for borgerinddragelse, erfaringsopsamling samt pejlemærker for bynatur og biodiversitetsprojekter. Der lægges således op til en fortsat inddragelse af eksperter på området i det videre arbejde, således at kommunes indsatser hele tiden kvalificeres.

På den baggrund indstilles det, at der ikke nedsættes et § 17, stk. 4-udvalg, men at inddragelse i det videre arbejde på området sker med behørig inddragelse af relevante interessenter.

Økonomi

Såfremt der skal etableres et hurtigt arbejdende udvalg efter styrelseslovens § 17, stk. 4, skal kommunalbestyrelsen beslutte, hvorvidt der skal afsættes vederlag til kommunalbestyrelsesmedlemmer, der indgår i udvalget. På nuværende

tidspunkt er der ikke er frie midler i puljen til vederlag. Ligeledes skal det besluttes, hvorvidt eksterne medlemmer skal have udbetalt diæter; disse udgør pr. 1. januar 2022 kr. 440, når mødet holdes under 4 timer, herefter ydes det dobbelte. Yderligere udgifter omfatter sekretariatsbetjening, der som minimum skønnes at udgøre 0,25 årsværk. Det er ressourcer, som p.t. ikke er afsat.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Magistraten den 7. februar, 26. september, 7. og 28. november 2022, Kommunalbestyrelsen den 5. december 2022.

Historik

Indstilling 26. september 2022, pkt. 292:

Kommunaldirektørområdet og By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at forslaget om nedsættelse af et § 17, stk. 4-udvalg ikke tiltrædes.

Beslutning fra Magistraten 2022-25, 26. september 2022, pkt. 292:

Magistraten sendte sagen retur til forvaltningen, idet sagen skal beskrive de økonomiske konsekvenser, såfremt beslutningsforslaget tiltrædes.

Indstilling 7. november 2022, pkt. 325:

Kommunaldirektørområdet og By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at forslaget om nedsættelse af et § 17, stk. 4-udvalg ikke tiltrædes.

Beslutning fra Magistraten 2022-25, 7. november 2022, pkt. 325:

Sagen blev udsat efter drøftelse.

Bilag

Bilag 1. Referat fra Magistratens behandling den 7. februar 2022

Punkt 364: Kommunal garantistillelse for BIOFOS Lynettefællesskabet A/S's lånoptagelse hos KommuneKredit

00.34.00-Ø00-12-22

Resume

BIOFOS Lynettefællesskabet A/S anmoder selskabets 8 ejerkommuner om at stille garanti for selskabets etablering af en byggekredit samt vedståelse af garantien ved efterfølgende omlægning af byggekreditten til det endelige lån, der ønskes optaget hos KommuneKredit. Selskabet anmoder ejerkommunerne om en samlet garantiramme på 280 mio. kr.

Byggekreditten og lånet finansierer dele af BIOFOS' samlede 'udbygningsplan', der indebærer udbygning af renseanlæg for over 1 mia. kr.

Der anmodes om en garantistillelse fra de enkelte kommuner, der svarer til kommunernes indbyrdes ejerandele jf. den ejeraftale der blev indgået ved selskabets stiftelse. Ifølge ejeraftalen skal beslutning om at stille garanti træffes ved enstemmighed mellem ejerkommunerne.

Frederiksberg kommunes ejerandel udgør 11,78 pct. hvilket medfører en garantistillelse på 33 mio. kr.

Beslutning

Magistraten indstiller,

1. At en garantistillelse på 33 mio. kr. til brug for BIOFOS Lynettefællesskabet A/S' etablering af en byggekredit med en trækingsret i anlægsfasen på 33 mio. kr. samt vedståelse af garantistillelsen, når byggekreditten omlægges til et endeligt lån hos KommuneKredit, godkendes, såfremt alle ejerkommunerne godkender garantistillelserne.
2. At garantistillelsen forudsætter at byggekreditten og lånet anvendes til finansiering af anlægsudgifter der er omfattet af Vandsektorlovens § 16, hvorved garantistillelsen ikke medregnes i kommunens låntagning og kommunen derfor ikke skal deponere midler fra kommunekassen.
3. At der opkræves årlig garantiprovision på 0,50% p.a. af restgælden eller trækket på byggekreditten.

Indstilling

Økonomi og Udbud indstiller,

- At magistraten indstiller til kommunalbestyrelsen, at en garantistillelse på 33 mio. kr. til brug for BIOFOS Lynettefællesskabet A/S' etablering af en byggekredit med en trækingsret i anlægsfasen på 33 mio. kr. samt vedståelse af garantistillelsen, når byggekreditten omlægges til et endeligt lån hos KommuneKredit, godkendes, såfremt alle ejerkommunerne godkender garantistillelserne.
- At garantistillelsen forudsætter at byggekreditten og lånet anvendes til finansiering af anlægsudgifter der er omfattet af Vandsektorlovens § 16, hvorved garantistillelsen ikke medregnes i kommunens låntagning og kommunen derfor ikke skal deponere midler fra kommunekassen.
- At der opkræves årlig garantiprovision på 0,50% p.a. af restgælden eller trækket på byggekreditten.

Sagsfremstilling

BIOFOS Lynettefællesskabet A/S anmoder selskabets 8 ejerkommuner om at stille garanti for selskabets etablering af en byggekredit samt vedståelse af garantien ved efterfølgende omlægning af byggekreditten til det endelige lån, der ønskes optaget hos KommuneKredit. Selskabet anmoder ejerkommunerne om en samlet garantiramme på 280 mio. kr.

Byggekredit og lån skal anvendes til at finansiere den del af den af bestyrelsen godkendte investeringsplan for 2023 der ikke kan finansieres via spildevandstaksterne. Byggekreditten og lånet finansierer dele af BIOFOS' samlede 'udbygningsplan', der indebærer udbygning af renseanlæg for over 1 mia. kr.

Der anmodes om en garantistillelse fra de enkelte kommuner, der svarer til kommunernes indbyrdes ejerandele jf. den ejerftale der blev indgået ved selskabets stiftelse. Ifølge ejerftalen skal beslutning om at stille garanti træffes ved enstemmighed mellem ejerkommunerne.

Frederiksberg kommunes ejerandel udgør 11,78 pct. hvilket medfører en garantistillelse på 33 mio. kr.

Oversigt over ejerandele og de af BIOFOS Lynettefællesskabet A/S ønskede nye garantistillelser i de 8 ejerkommuner

Kommune	Ejerandel	Garantistillelse mio. kr.
Frederiksberg	11,78%	33,0
Gentofte	8,57%	24,0
Gladsaxe	4,31%	12,1
Herlev	0,94%	2,6
Hvidovre	4,04%	11,3
København	67,61%	189,3
Lyngby-Taarbæk	0,26%	0,7
Rødovre	2,49%	7,0

Det fremgår af den kommunale lånebekendtgørelses §3, stk. 3, at garantistillelse for investeringsudgiften til kloakering og rensningsanlæg jf. Vandsektorlovens §16, ikke skal henregnes til kommunens låntagning. Kommunen skal derfor ikke deponere midler fra kommunekassen som følge af garantistillelsen.

Garantistillelsen for BIOFOS udbygningsplan omfatter anlægsprojekter for samlet 1 mia. kr. til ombygning af Renseanlæg Lynetten og Renseanlæg Damhusåen. Projekterne er bl.a. afledt af nye krav til spildevandsrensning, som træder i kraft i 2025 og forventes fuldt implementeret i lovgivningen i 2027. Så der er en række konkrete, teknisk nødvendige og i øvrigt tidsmæssige årsager til at projekterne er igangsat nu.

Samlet muliggør projekterne, at renseanlæggene Lynetten og Damhusåen kan følge med befolkningstilvæksten og de øgede vandmængder. Udbygningen bidrager til, at hovedstadsområdet kan udvikle sig frem til 2045. Udbygningsplanen er også med til at sikre, at mængden af udledt kvælstof til Øresund reduceres med 200 tons årligt og mængden af udledt bypass til Øresund reduceres markant, hvilket reducerer belastning af havmiljøet, klimaet og sikrer fortsat høj badevands kvalitet omkring København.

De planlagte projekter er relevante at gennemføre – også uanset en evt. senere beslutning om at flytte renseanlægget væk fra Lynetten.

Økonomi

Kommunalbestyrelsen besluttede i februar 2020 at der ved kommunal garantistillelse for byggekreditter og lån der optages af BIOFOS Lynettefællesskabet A/S skal opkræves garantiprovision på 0,50% p.a.

Garantiprovisionen beregnes fremadrettet på baggrund af trækket på byggekreditten eller restgælden på lånet. Indtægterne tilføres kommunekassen, og indtægtsbevillinger vil blive ansøgt i de fremtidige 'Forventede Regnskaber'.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Magistraten den 28. november 2022 og kommunalbestyrelsen den 5. december 2022.

Bilag

Anmodning om garantistillelse BIOFOS Lynettefællesskabet 10. oktober 2022

Punkt 365: 3. forventede regnskab 2022

00.30.14-S00-4-22

Resume

Sagen indeholder forvaltningens tredje og sidste samlede prognose for regnskabsresultatet 2022. 3. forventede regnskab er en opdateret status på overholdelse af budgettet i 2022, som bygger på forventninger samt faktisk forbrug i årets første ni måneder.

Beslutning

Direktionen indstiller,

1. at 3. forventede regnskab 2022 tages til efterretning
2. at følgende tillægsbevillinger meddeles under serviceudgifter:
  1. Merudgifter på driften i 2022 på 89,5 mio. kr. tillægsbevilges med modpost på puljen til uforudsete udgifter jf. bilag 3,
  2. Mindreudgifter på driften i 2022 med 0,5 mio. kr. tillægsbevilges med modpost på kassen, jf. bilag 3
  3. 3,3 mio. kr. flyttes fra overførsels- til serviceudgifter i 2022. Ændringen er samlet set udgiftsneutral for kommunen. Derudover indarbejdes rammeneutrale omplaceringer indenfor og på tværs af udvalg i 2022 og frem jf. bilag 3,
  4. Overførsler mellem år opskriver 2022 med 4,5 mio. kr. med modpost på -0,01 mio. kr. i 2023, -2,1 mio. kr. i budget 2024, -1,7 mio. kr. i budget 2025 og -0,7 mio. kr. i budget 2026, jf. bilag 3,
3. at følgende tillægsbevillinger meddeles under overførselsudgifter:
  1. 3,3 mio. kr. flyttes fra overførsels- til serviceudgifter i 2022. Ændringen er samlet set udgiftsneutral for kommunen. Derudover indarbejdes neutrale omplaceringer indenfor og på tværs af udvalg i 2022 og frem jf. bilag 3,
  2. Mindreudgifter for 21,2 mio. kr. i 2022 tillægsbevilges med modpost på kassen, jf. bilag 3
4. at følgende tillægsbevillinger meddeles under det brugerfinansierede område:
  1. Udgiftsneutrale omplaceringer inden for og imellem udvalg i 2022 og for 2023 og frem indarbejdes i budgettet, jf. bilag 3,
  2. Nettomindreudgifter for 0,2 mio. kr. i 2023 med modpost på kassen, jf. bilag 3,
5. at følgende ændringer af rådighedsbeløb godkendes under anlæg:
  1. Mindreudgifter inden for anlægsrammen på 71 mio. kr. i 2022, med modpost på den negative anlægspulje,
  2. Mindreudgifter inden for anlægsrammen på 64,2 mio. kr. i 2022 med modpost på kassen,
  3. Merudgifter for 128,0 mio. kr. i 2023, med modpost på den negative anlægspulje i 2023,
  4. Merudgifter for 1,5 mio. kr. i 2024 der indarbejdes i budgetforslaget til 2024,
  5. Mindreindtægter for 3,9 mio. kr. i 2022 med modpost på kassen, jf. bilag 6,
  6. Merindtægter for 2,7 mio. kr. i 2023 med modpost på kassen, jf. bilag 6,
  7. Mindreudgifter under brugerfinansieret anlæg for 31,2 mio. kr. i 2022, der tillægsbevilges på kassen jf. bilag 6,
  8. Merudgifter under brugerfinansieret anlæg for 20,2 mio. kr. i 2023, der tillægsbevilges på kassen i 2022 jf. bilag 6,
  9. Merudgifter under brugerfinansieret anlæg for 9,4 mio. kr. i 2024, der indarbejdes i budgetforslaget til 2024 jf. bilag 6,
  10. Merudgifter uden for anlægsrammen for 9,3 mio. kr. i 2022, der tillægsbevilges på kassen jf. bilag 6,
  11. Mindreudgifter uden for anlægsrammen for 9,3 mio. kr. i 2023 der tillægsbevilges på kassen jf. bilag 6.
6. at følgende tillægsbevillinger meddeles under finansielle poster med modpost på kassen:
  1. Nettomindreindtægter under kommunes indtægtsside på 46,3 mio. kr. i 2022, jf. bilag 3,
  2. Nettomindreindtægter for 4,3 mio. kr. i 2022, nettomindreindtægter for 2,0 mio. kr. i 2023 og nettomindreindtægter for 9,4 mio. kr. i 2024, jf. bilag 3
  3. Udgiftsneutral omplacering mellem udgifter og indtægter på den finansielle status vedr. omlægning af byggekredit til lån, jf. bilag 3

Magistraten indstiller, at 2,1 mio. kr. af det reelle mindreforbrug på anlæg anvendes til konvertering til vuggestuepladser på 7 dagtilbud (1,6 mio. kr.) og fremrykning af færdiggørelse af produktionskøkken på daginstitutionen Planeten (0,5 mio. kr.). Det resterende mindreforbrug på forventet 1,6 mio. kr. reserveres til en garantistillelse til KB vedrørende tennisanlægget på Peter Bangsvej.

Indstilling

Magistraten indstiller,

1. at 3. forventede regnskab 2022 tages til efterretning
2. at følgende tillægsbevillinger meddeles under serviceudgifter:
  1. Merudgifter på driften i 2022 på 89,5 mio. kr. tillægsbevilges med modpost på puljen til uforudsete udgifter jf. bilag 3,
  2. Mindreudgifter på driften i 2022 med 0,5 mio. kr. tillægsbevilges med modpost på kassen, jf. bilag 3
  3. 3,3 mio. kr. flyttes fra overførsels- til serviceudgifter i 2022. Ændringen er samlet set udgiftsneutral for kommunen. Derudover indarbejdes rammeneutrale omplaceringer indenfor og på tværs af udvalg i 2022 og frem jf. bilag 3,
  4. Overførsler mellem år opskriver 2022 med 4,5 mio. kr. med modpost på -0,01 mio. kr. i 2023, -2,1 mio. kr. i budget 2024, -1,7 mio. kr. i budget 2025 og -0,7 mio. kr. i budget 2026, jf. bilag 3,
3. at følgende tillægsbevillinger meddeles under overførselsudgifter:
  1. 3,3 mio. kr. flyttes fra overførsels- til serviceudgifter i 2022. Ændringen er samlet set udgiftsneutral for kommunen. Derudover indarbejdes neutrale omplaceringer indenfor og på tværs af udvalg i 2022 og frem jf. bilag 3,
  2. Mindreudgifter for 21,2 mio. kr. i 2022 tillægsbevilges med modpost på kassen, jf. bilag 3
4. at følgende tillægsbevillinger meddeles under det brugerfinansierede område:
  1. Udgiftsneutrale omplaceringer inden for og imellem udvalg i 2022 og for 2023 og frem indarbejdes i budgettet, jf. bilag 3,
  2. Nettomindreudgifter for 0,2 mio. kr. i 2023 med modpost på kassen, jf. bilag 3,
5. at følgende ændringer af rådighedsbeløb godkendes under anlæg:
  1. Mindreudgifter inden for anlægsrammen på 71 mio. kr. i 2022, med modpost på den negative anlægspulje,
  2. Mindreudgifter inden for anlægsrammen på 64,2 mio. kr. i 2022 med modpost på kassen,
  3. Merudgifter for 128,0 mio. kr. i 2023, med modpost på den negative anlægspulje i 2023,
  4. Merudgifter for 1,5 mio. kr. i 2024 der indarbejdes i budgetforslaget til 2024,
  5. Mindreindtægter for 3,9 mio. kr. i 2022 med modpost på kassen, jf. bilag 6,
  6. Merindtægter for 2,7 mio. kr. i 2023 med modpost på kassen, jf. bilag 6,
  7. Mindreudgifter under brugerfinansieret anlæg for 31,2 mio. kr. i 2022, der tillægsbevilges på kassen jf. bilag 6,
  8. Merudgifter under brugerfinansieret anlæg for 20,2 mio. kr. i 2023, der tillægsbevilges på kassen i 2022 jf. bilag 6,
  9. Merudgifter under brugerfinansieret anlæg for 9,4 mio. kr. i 2024, der indarbejdes i budgetforslaget til 2024 jf. bilag 6,
  10. Merudgifter uden for anlægsrammen for 9,3 mio. kr. i 2022, der tillægsbevilges på kassen jf. bilag 6,
  11. Mindreudgifter uden for anlægsrammen for 9,3 mio. kr. i 2023 der tillægsbevilges på kassen jf. bilag 6.
6. at følgende tillægsbevillinger meddeles under finansielle poster med modpost på kassen:
  1. Nettomindreindtægter under kommunes indtægtsside på 46,3 mio. kr. i 2022, jf. bilag 3,
  2. Nettomindreindtægter for 4,3 mio. kr. i 2022, nettomindreindtægter for 2,0 mio. kr. i 2023 og nettomindreindtægter for 9,4 mio. kr. i 2024, jf. bilag 3
  3. Udgiftsneutral omplacering mellem udgifter og indtægter på den finansielle status vedr. omlægning af byggekredit til lån, jf. bilag 3

Direktionen indstiller, at fagudvalgene tager orienteringen vedrørende 3. forventede regnskab 2022 til efterretning.

Sagsfremstilling

Forventede regnskaber indeholder en fuld gennemgang og beskrivelse af kommunens aktuelle økonomiske situation i indeværende år, samt en række tekniske omplaceringer og tillægsbevillinger. For at øge tilgængeligheden og formidlingen er formatet for de forventede regnskaber opsat, så den tekniske del er adskilt fra selve gennemgangen af Frederiksbergs Kommunens økonomi.

Selve prognosen og status på kommunens økonomi fremgår i vedlagte planchesæt (bilag 1). Her indgår gennemgang af udfordringer og løsningsforslag.

Planchesættet vil blive gennemgået med mulighed for spørgsmål på Magistratens møde 28. november 2022. Derudover vil der blive gennemgået et planchesæt med fokus på hvert enkelt udvalgs økonomi i de enkelte fagudvalg.

Udvalgsgennemgangene fremgår af bilag 2. Den mere tekniske del i form af bevillingsmæssige ændringer fremgår af bilag 3. Derudover er der en række bilag med oversigter og samtlige afvigelser vedlagt sagen.

Nedenfor er en helt kort gennemgang af hovedpointerne i 3. forventede regnskab 2022 på service, overførsler og anlæg. Sidst er en læsevejledning til bilagene vedlagt denne sag.

Serviceudgifter

Kommunens servicedrift i 2022 er fortsat udfordret, men der er en forbedring ift 2. forventede regnskab. De forventede merudgifter på service er i 3. forventede regnskab 79,2 mio. kr. mod 85,0 mio. kr. i 2. forventede regnskab efter tillægsbevillinger. Forbedringen skal særligt findes på SOSU-elever, hvor det har været muligt at hjemtage mere refusion end først antaget. Det skyldes dels ændret elevsammensætning i forhold til det forventede – herunder flere voksenlærlingelever, hvilket øger refusionsstørrelsen, og dels flere indhentede refusioner fra tidligere år. Det har været en kompleks opgave at få overblik over udestående refusioner vedrørende tidligere år, da flere systemer skulle samkøres. De specialiserede områder udviser også en lille forbedring der kan henføres til børneområdet, hvor der er færre udgifter til selvejende institutioner, aflastning og skoledagbehandling. I modsat retning trækker det specialiserede voksenområde, hvor der er stigende udgifter til køb af pladser på misbrugsbehandling og hjemløseområdet.

De forventede udgifter til at dække modtagelse af ukrainske flygtninge er i 3. forventede regnskab opgjort til 20,5 mio. kr., hvilket er et mindre fald ift. 2. forventede regnskab, hvor de udgjorde 21,3 mio. kr. efter tillægsbevillinger. Der blev ved 1. forventede regnskab afsat en pulje på 20 mio. kr. og med Økonomiaftalen blev Frederiksberg Kommune kompenseret 3,0 mio. kr. Der er i løbet af 2022 blevet tillægsbevilget 2,7 mio. kr., således der er 20,3 mio. kr. til rest i puljen der skal dække Ukraine-relaterede udgifter. Det er vurderingen at det kan blive svært for KL at forhandle om yderligere kompensation til kommunerne i år pga. de igangværende regeringsforhandlinger.

I alt er der merudgifter for 99,7 mio. kr. (79,2 mio. kr. + 20,5 mio. kr.). Til at imødegå dette er der finansiering for 89,7 mio. kr. fra puljen til uforudsete udgifter.

Der er således en finansierings-manko på servicedriften på 10,0 mio. kr. (99,7 mio. kr. – 89,7 mio. kr.). Denne manko kan imødegås af mindreudgifter på overførselsudgifter, hvilket også var en forudsætning ved opfølgningen på 2. forventede regnskab

Overførselsudgifter

Overførselsudgifterne udviser forventede mindreudgifter for 21,2 mio. kr. Heri indgår udgifter for 7,3 mio. kr. relateret til Ukraine. Afgivelsen skyldes overvejende de gunstige konjunkturer på arbejdsmarkedet.

Der er ved 1. forventede regnskab reserveret 6,1 mio. kr. til at imødegå udgifter forbundet med flygtninge fra Ukraine. De resterende 15,5 mio. kr. kan afhjælpe den resterende finansieringsudfordring på serviceudgifter.

For en uddybning af overførselsudgifter henvises til bilag 1 og 2.

Anlæg

Frederiksberg Kommunes anlægsramme er i 2022 på 344 mio. kr., mens der i 3. forventede regnskab er forventede udgifter i 2022 på 288 mio. kr. inden for anlægsrammen. Der forventes dermed på anlæg samlede forskydninger og mindreudgifter for 55 mio. kr. inden for anlægsrammen i 2022. Heraf er 3,7 mio. kr. reelle mindreforbrug på anlægsprojekter der afsluttes med regnskab 2022, mens den resterende del hovedsageligt omhandler forskydninger fra 2022 til 2023. Af forskydningerne skyldes 32 mio. kr. forskydninger ifm. renoveringen og moderniseringen af Søndermarksskolen, hvor igangsættelsen er forskudt fra sommeren 2022 til sommeren 2023. For yderligere uddybning af forskydningerne henvises til bilag 1 og 2.

Bilagsoversigt:

Til sagen om 3. forventede regnskab 2022 er en række bilag, der uddyber og beskriver ovenstående forhold. Bilagene er:

- 1. 3. forventede regnskab 2022 – gennemgang til Magistraten:** Planchegennemgang af den samlede økonomi – service-, overførsels- og anlægsudgifter. Beskrivelse af udfordring, finansiering og løsningsforslag.
- 2. Samlet udvalgsgennemgang:** Uddybende gennemgang af de enkelte fagudvalg i plancher.
- 3. Notat om bevillingsmæssige ændringer:** Gennemgang af bevillingsmæssige ændringer i form af udgiftsneutrale omplaceringer, tillægsbevillinger og driftsoverførsler på hhv. service-, overførsels- og anlægsudgifter
- 4. Bevillingsoversigt:** Økonomioversigt fordelt på udvalg.
- 5. Strukturel balance, resultat og kassebeholdning:** Økonomioversigt over kommunens finansielle status.
- 6. Anlægsafvigelser fordelt på udvalg:** Økonomioversigt over anlægsområdet.

7. **Beskrivelser af afvigelser på anlægsprojekter:** Uddybende oversigt over de enkelte anlægsprojekter

Økonomi

Sagens økonomiske konsekvenser fremgår af bilag 1-7.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Alle fagudvalg, magistraten, kommunalbestyrelsen

Bilag

Bilag 1 3. forventede regnskab - gennemgang til Magistraten

Bilag 2.01 Magistraten udvalgsgennemgang

Bilag 2.02 Klima-, Plan- og Boligudvalget udvalgsgennemgang

Bilag 2.03 Undervisningsudvalget udvalgsgennemgang

Bilag 2.04 Ældre- og Omsorgsudvalget udvalgsgennemgang

Bilag 2.05 Kultur- og Fritidsudvalget udvalgsgennemgang

Bilag 2.06 Børneudvalget udvalgsgennemgang

Bilag 2.07 Socialudvalget udvalgsgennemgang

Bilag 2.08 Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget udvalgsgennemgang

Bilag 2.09 Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget udvalgsgennemgang

Bilag 2.10 Sundheds- og Forebyggelsesudvalget udvalgsgennemgang

Bilag 2.11 By- og Erhvervsstrategisk Udvalg udvalgsgennemgang

Bilag 3 Notat om bevillingsmæssige ændringer

Bilag 4 Bevillingsoversigt 3. forventede regnskab

Bilag 5 Strukturel balance, resultat og kassebeholdning

Bilag 6 Anlægsafvigelser fordelt på udvalg

Bilag 7 Beskrivelser af afvigelser på anlægsprojekter

Punkt 366: Proces til budget 2024

00.30.00-A00-7-22

Resume

Magistraten behandlede sag om evaluering af budget 2023 den 21. november 2022 (pkt. 352). På baggrund af Magistratens drøftelse har forvaltningen udarbejdet opfølgende sag om den politiske budgetproces til budget 2024.

Beslutning

Magistraten

- godkendte oplæg til rammer for den politiske budgetproces til budget 2024 og
- godkendte oplæg til rammer for budgetspørgsmål til budget 2024, herunder at der fastsættes en proces med henblik på at mindske ressourcepresset op til budgetkonferencen.

Magistraten bemærkede, at udvalgene foruden at drøfte budgetforbedringsforslag også kan foretage en overordnet drøftelse af udviklingsområder på udvalgenes opgaveområder, der skal være i fokus.

Magistraten besluttede, at til økonomiseminaret i januar 2023 inviteres såvel magistrat, udvalgsformænd og udvalgsnæstformænd. Nikolaj Bøgh bemærkede, at det for Konservative er vigtigt generelt at inddrage hele kommunalbestyrelsen i budgetarbejdet.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Magistraten

1. at godkende oplæg til rammer for den politiske budgetproces til budget 2024
2. at godkende oplæg til rammer for budgetspørgsmål til budget 2024, herunder at der fastsættes en proces med henblik på at mindske ressourcepresset op til budgetkonferencen.

Sagsfremstilling

Magistraten behandlede sag om evaluering af budget 2023 den 21. november 2022 (pkt. 352). På baggrund af Magistratens drøftelse har forvaltningen udarbejdet en opfølgende sag om den politiske budgetproces til budget 2024, der indeholder et oplæg til reviderede rammer og proces for arbejdet med budgetforbedringer og budgetspørgsmål til budget 2024. I bilag 1 opsummeres forvaltningens forslag til reviderede rammer.

Budgetforbedringer til budget 2024

I budget 2023 har der været et særligt fokus på åbenhed og involvering af det politiske niveau og MED i budgetprocessen samt i budgetforbedringsarbejdet. Budgetprocessen involverede som noget nyt behandling af budgetforbedringsidéer i fagudvalgene i foråret forud for de endelige budgetforbedringsforslag.

På baggrund af Magistratens behandling af evaluering af budgetproces 2023 er udarbejdet nedenstående oplæg til proces for den politiske inddragelse i budgetforbedringsarbejdet til budget 2024. Oplægget har fokus på en tidligere og større involvering og åbenhed i budgetforbedringsarbejdet i det enkelte fagudvalg i foråret. Som noget nyt foreslås en politisk fastsættelse samt udvalgsfordeling af måltal for budgetforbedringerne til budget 2024. Det vil foregå i Magistraten på et seminar i årets begyndelse, hvor udvalgsformænd, der ikke sidder i Magistraten, også deltager. Herefter involveres fagudvalgene frem mod sommer i arbejdet med budgetforbedringsforslag på udvalgets område samt evt. med drøftelser om prioriterede udviklingsbehov. Før sommer indstiller det enkelte fagudvalg til Magistraten, hvordan måltallet kan udmøntes på udvalgets område.

Overordnede rammer for og største ændringer i oplæg til en revideret budgetforbedringsproces:

- Måltal for budgetforbedringer besluttet i Magistraten ultimo januar. Både måltal og fordeling af dette på fagudvalg besluttet.
- I løbet af foråret afholdes statusdrøftelse i udvalgene, hvor udvalgene kan give input til budgetforbedringsarbejdet og komme med idéer o.l., herunder drøfte og prioritere evt. udviklingsbehov. Herefter udarbejder forvaltningen udkast til egentlige budgetforbedringsforslag.
- Inden sommerferien indstiller udvalgene til Magistraten, hvordan udvalgets måltal anbefales opfyldt.
- Som i dag er det Magistraten, der tager beslutning om det samlede katalog efter sommerferien og sender det i høring.

Processen foreslås igangsæt med et økonomiseminar for Magistrat og udvalgsformænd i januar 2023. Her rammesættes økonomiarbejdet for 2023. Der forelægges et oplæg til et måltal for budgetforbedringer til budget 2024. På seminaret kommer forvaltningen endvidere med et oplæg til fordeling af måltallet til fagudvalgene med henblik på godkendelse i Magistraten.

Derefter foreslår forvaltningen, at der afholdes en statusdrøftelse i alle fagudvalg, hvor udvalgene drøfter budgetforbedringsarbejdet og mulige idéer på udvalgets område, samt giver input til hvordan udvalgsmåltallet kan udmøntes. Det vil også her være mulighed for at drøfte og prioritere eventuelle udviklingsbehov, som vil kunne indgå i de senere politiske budgetdrøftelser, såfremt der skabes økonomisk rum herfor. Udvalgte understøttende temaer kan eventuelt drøftes i udvalg i andet kvartal, hvis relevant – fx på baggrund af analyser eller udvalgte budgetforbedringsidéer.

I en etårig budgetproces og i forbindelse med opstart af en ny proces med tidligere forelæggelse og drøftelse af budgetforbedringsidéer og -forslag, som til budget 2024, er der begrænset tid til at udarbejde større analyser, som kan bidrage til helt nye og/eller strukturelle effektiviseringsmuligheder. Det må derfor forventes, at udvalgskatalogerne vil bygge videre på tidligere års budgetforbedringsforslag, hvor ændring af serviceniveauer eller puljer vil indgå. Hertil vil det forventeligt være muligt at supplere kataloget med få effektiviseringer af mere strukturel karakter.

Det vil fortsat være Magistraten, der som i dag tager beslutning om det samlede budgetforbedringskatalog i august og sender forslagene i høring og til de politiske budgetforhandlinger. Som i dag besluttes budgetforbedringer først i forbindelse med budgetkonferencen og den efterfølgende budgetvedtagelse i Kommunalbestyrelsen.

Forud for fagudvalgenes indstilling af budgetforbedringsforslag til udmøntning af deres måltal til Magistraten, drøftes forslagene i relevante område-MED. Bemærkninger fra område-MED's drøftelse vil indgå som bilag til fagudvalgenes behandling af forslagene. Fagudvalgene kan i samme forbindelse afholde det årlige møde med relevant område-MED.

Det indstilles, at Magistraten godkender de beskrevne rammer for den politiske budgetproces til budget 2024. Forvaltningen vil primo 2023 vende tilbage med en tidsplan for økonomiarbejdet, hvor konkret tidsplan for ovenstående proces vil indgå.

Budgetspørgsmål til budget 2024

Med udgangspunkt i Magistratens drøftelse af evaluering af budgetproces 2023 foreslås nedenstående koncept for budgetspørgsmål til budget 2024. Det indstilles, at Magistraten godkender det overordnede koncept, idet der i forvaltningen arbejdes videre med at fastsætte en proces, der konkret anviser, hvordan ressourcepresset op til budgetkonferencen kan mindskes.

Koncept for budgetspørgsmål

- Kommunalbestyrelsens partier har som tidligere mulighed for at stille budgetspørgsmål til budget 2024. Det er en fælles ambition, at seneste års tendens med stigende antal spørgsmål (455 spørgsmål til budget 2023) brydes til budget 2024 af hensyn til ressourcetrækket i forvaltningen.
- Partierne opfordres til kritisk at overveje behov ifm. de stillede spørgsmål med henblik på at nedbringe antallet af spørgsmål til skriftlig besvarelse, idet der naturligvis skal være adgang til de informationer, som partierne vurderer nødvendige.
- Partierne opfordres til kritisk at overveje behov ifm. afgrænsning af spørgsmål, således at der ikke spørges til længere historik eller bredere sammenligning end nødvendigt.
- Som tidligere besvares budgetspørgsmål ud fra tilgængelig information og viden i forvaltningen. Forvaltningen har i besvarelsen ikke mulighed for at udarbejde analyser, indhente information fra eksterne aktører eller lignende.
- Der lægges op til, at flere spørgsmål afklares i en mundtlig proces i forbindelse med udvalgsdrøftelser og budgetorienteringer, fx som en del af de planlagte aktiviteter i budgetprocessen.
- Der fastsættes to frister for budgetspørgsmål:
  - Før sommerferien er der frist for spørgsmål, der ikke vedrører det konkrete budgetmateriale, der offentliggøres i august. Dvs. spørgsmål der vedrører eksempelvis mulige udvidelser, effekter af mulige besparelser og budgetforbedringer, indtægtsmuligheder og andet. Svarene udsendes inden sommerferien, således at partierne har bedre tid til at forberede budgetarbejdet m.v.
  - **Efter offentliggørelse af budgetmaterialet i august fastsættes frist til spørgsmål til det konkrete materiale.**

Videre proces

Såfremt Magistraten godkender sagen, igangsætter forvaltningen budgetforbedringsarbejdet ud fra de besluttede rammer.

Oplægget til en ny politisk budgetproces må forudses at medføre et øget ressourceforbrug i forvaltningen i første halvår. Forvaltningen vil overveje, hvordan de samlede opgaver og processer på økonomiområdet kan tilpasses og strømlines.

Som tidligere år forelægger forvaltningen tidsplan for økonomiarbejdet primo 2023. Heri vil indgå konkret tidsplan for budget, budgetopfølgning samt regnskab i 2023 til Magistratens godkendelse.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Magistraten den 28. november 2022.

Bilag

Bilag 1 - Plancher om Budget 2024

Punkt 367: Lønredegørelse 2022

81.15.00-A00-2-22

Resume

Den årlige lønredegørelse for 2022 er udarbejdet med det formål at skabe overblik over en række nøgletal, herunder den faktiske lønudvikling og personaleomsætning. Lønredegørelsen har været forelagt hovedudvalget forud for forelæggelse for Magistraten.

Beslutning

Sagen blev udsat.

Indstilling

Kommunaldirektørens område indstiller
- at lønredegørelsen for 2022 tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Der udarbejdes årligt en lønredegørelse om udviklingen fra år til år. I dette års lønredegørelse er udviklingen igen beskrevet i et flerårigt perspektiv på en række parametre. Lønredegørelsen er en overordnet gennemgang af den gennemsnitlige løn og udvikling i Frederiksberg Kommune. Lønredegørelsen beskriver de væsentligste tendenser, men dykker ikke ned i forholdene på den enkelte afdeling eller institution. Vedlagt som bilag.

Lønredegørelsen blev forelagt hovedudvalget den 10. november 2022, hvor der især var fokus på personaleomsætningen. Der var enighed om, at Hovedudvalget på senere møder dykker yderligere ned i tal vedrørende personaleomsætning for på den baggrund at drøfte, hvor udfordringerne især ligger og hvordan der kan arbejde med styrke fastholdelsen.

Lønredegørelsen indeholder bl.a. følgende hovedpunkter:

- Antallet af medarbejdere i 2022 er på niveau med 2021.
- Personaleomsætningen i Frederiksberg Kommune er på 19,9 %, hvilket er en stigning fra 18,4 % i samme måned 2021. Også i såvel hele landet som kommunerne i regionen ses ligeledes større stigninger i personaleomsætningen på henholdsvis 1,6 og 2,1 procentpoint. Niveaut for personaleomsætningen vil ofte svinge, men det aktuelle niveau er formentlig også udtryk for en generel tendens til et dynamisk arbejdsmarked, hvor udbuddet af arbejdskraft på mange områder er lavere end behovet, hvorfor det er let for medarbejdere at skifte job. Der er fra 1. januar 2019 registreret fratrædelsesårsager. Disse understøtter antagelsen om, at der er en relativ høj grad af mobilitet blandt de yngre medarbejdere.
- Gennemsnitsalderen i Frederiksberg Kommune er på 44,4 år mod 45,2 år i resten af kommunerne i regionen, og 45,6 år i hele landet. Gennemsnitsalderen er steget i såvel Frederiksberg som kommunerne i regionen, mens der ses et lille fald i hele landet. Frederiksberg Kommune har en forholdsvis større andel ansatte i aldersgruppen 20 til 49 år og en mindre andel i aldersgruppen fra 50 til 69 år.
- Andelen af fuldtidsbeskæftigede er 61% i Frederiksberg Kommune, mod 57% i kommuner i regionen og 53% i hele landet. Niveaut er faldet et procentpoint siden 2021. Frederiksberg Kommune følger deltidsdirektivet og tilbyder ekstra timer til ansatte på deltid. Samtidig er der også fokus på at tilbyde fleksibel arbejdstid, hvor det er muligt, inden for de overenskomst- og aftalemæssige rammer. Endelig er Frederiksberg Kommune i 2020 blevet nøglekommune i et fællesprojekt mellem de kommunale arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer, hvor det skal undersøges, hvordan det kan understøttes at forøge antallet af arbejdstimer hos medarbejdere på nedsat tid. Til trods for mange tiltag har niveauet ligget stabilt i hele perioden 2017-2022.
- Lønudviklingen i Frederiksberg Kommune ligger på 1,9%, hvilket er 1,1%-point lavere end lønudviklingen i kommuner i regionen og 0,8%-point lavere end hele landet, der ligger på henholdsvis 3,0% og 2,7%. Lønstigningen i perioden er hovedsageligt drevet af centralt aftalte stigninger. Ses på hele perioden 2017-21 er Frederiksberg Kommunes lønudvikling på 10,0% hvilket er det samme som hele landet, og lidt mindre end København med 12,0% og kommunerne i regionen med 10,8%.
- Gennemsnitslønnen i Frederiksberg Kommune er fortsat højere end både kommuner i regionen og hele landet. Denne forskel er dog reduceret, og Frederiksberg ligger nu tæt på kommunerne i regionen. Gennemsnitslønnen i Frederiksberg Kommune er i 2022 - modsat tidligere år – lidt lavere end i København. Det dækker dog over variation mellem overenskomstgrupperne, hvor fx ansatte inden for teknisk service er lavere lønnet i Frederiksberg Kommune end i kommunerne i regionen, København og hele landet. Mens fx specialarbejdere er højere lønnet i Frederiksberg Kommune.
- I forhold til tidligere år indeholder lønredegørelsen en uddybning af baggrunden for niveauet for cheflønninger. Heraf fremgår, at Frederiksberg Kommune har en restriktiv anvendelse af cheflønnaftalen. Der er således få chefer

og som konsekvens heraf mange medarbejdere pr. chef i forhold til andre kommuner. Det fremgår også, at kommunens samlede udgifter til cheflønninger er lavere end i andre kommuner.

- Ligelønsgabet mellem mænd og kvinder er på 1.213 kr. Dette er en forøgelse på 126 kr. fra 2021 hvor gabet var på 1.087 kr. Dette er fortsat under kommunerne i regionen og betydeligt under hele landet, hvor gabet er henholdsvis 1.445 kr. og 2.512 kr. Lønforskellen varierer mellem overenskomstområderne, hvilket også er et udtryk for forskellige jobfunktioner inden for stillingskategorien. .
- Lokalt aftalte tillæg udgør aktuelt 7,8% af lønnen, hvilket er en lille stigning fra sidste år. Det er 0,4%-point lavere end kommuner i regionen, 1,8%-point lavere end København og 0,8%-point højere end hele landet. Kommunen lever fortsat op til forudsætningerne for Ny Løn.

Økonomi

ingen

Borgmesterpåtegning

nej

Behandling

Magistraten.

Bilag

Lønudviklingsredegørelse 2022

Punkt 368: Godkendelse af vandpriser og vandafledningsafgifter for 2023

00.00.00-A00-77-22

Resume

Frederiksberg Forsyning A/S har på vegne af bestyrelserne for Frederiksberg Kloak A/S fremsendt prisblade for vandpris og vandafledningsafgift for 2023 med henblik på kommunalbestyrelsens godkendelse. Kommunalbestyrelsens godkendelse er alene en legalitetsgodkendelse. Det vil sige, at kommunalbestyrelsen skal godkende, at prisbladene er i overensstemmelse med gældende regler og administrative bestemmelser. Det er således ikke selve prisen, der skal godkendes. Forvaltningen oplyser, at prisbladene er beregnet i overensstemmelse med reglerne, hvorfor en legalitetsgodkendelse af prisbladene anbefales.

Beslutning

Magistraten indstiller, at Frederiksberg Forsynings prisblade for vandpriser og vandafledningsafgift for 2023 godkendes.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Frederiksberg Forsynings prisblade for vandpriser og vandafledningsafgift for 2023 godkendes.

Sagsfremstilling

Frederiksberg Forsyning A/S har på vegne af bestyrelserne for Frederiksberg Kloak A/S fremsendt prisblade for vandpris og vandafledningsafgift for 2023 med henblik på kommunalbestyrelsens godkendelse.

Kommunalbestyrelsens godkendelse sker i henhold til vanforsyningslovens § 53, stk. 1 og betalingslovens § 3, stk. 1. Kommunalbestyrelsens godkendelse er alene en legalitetsgodkendelse - det vil sige, at kommunalbestyrelsen skal godkende, at prisbladene er i overensstemmelse med gældende regler og administrative bestemmelser. Det er således ikke selve prisen, der skal godkendes.

En legalitetsgodkendelse omfatter kontrol af, at priserne er fastsat i overensstemmelse med det prisloft, der er fastsat af Forsyningssekretariatet under Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen. Derudover skal det sikres, at nyere lovgivning er integreret i prisbladene.

Vandpris og vandafledningsafgift

Frederiksberg Forsyning A/S har - ud fra de økonomiske rammer - beregnet vandpriser og vandafledningsafgifter i 2023 jf. nedenstående (ekskl. moms og afgifter)

- Frederiksberg Vand A/S (vandpris): 11,23 kr. pr. m³ (ekskl. vandafgift).
- Frederiksberg Spildevand A/S (vandafledningsafgift): 19,17 kr. pr. m³.

For vandprisen betyder det en stigning på 0,39 kr. pr. m³ - hhv. fra 10,84 kr. pr. m³ i 2022 til 11,23 kr. pr. m³ i 2023. Abonnementsbetalingen foreslås fastsat uændret i forhold til 2022.

For vandafledningsafgifter betyder det en stigning på 1,53 kr. pr. m³ - hhv. fra 17,64 kr. pr. m³ i 2022 til 19,17 kr. pr. m³ i 2023.

Den totale pris for vand og spildevand, inkl. afgifter og moms, vil i 2023 udgøre 45,96 kr. pr. m³, hvor den i 2022 udgør 43,56 kr. pr. m³ - en stigning på 2,40 kr. pr. m³.

Konsekvenserne af prisstigningerne for udvalgte standardkunder, fremgår af nedenstående oversigt (tabel 1).

Tabel 1. Samlede omkostninger pr. år inkl. moms og afgifter for udvalgte standardkunder

	2022	2023	Stigning
Standard lejlighed 75 m ² og 80 m ²	3.855	4.047	192

Standard villa 200 m² og 160 m²

7.340

7.724

384

Der er lovmæssigt indført en trappemodel for vandafledning. Det betyder, at der ved forbrug over 500 m³ og under 20.000 m³ skal gives en rabat på 20 % af basistaksten, svarende til en takst på 15,34 kr. pr. m³ efter rabat. Ved forbrug over 20.000 m³ skal der gives en rabat på 60 % af basistaksten, svarende til en takst på 7,67 kr. pr. m³ efter rabat.

By-, Kultur- og Miljøområdets vurdering

Forvaltningen oplyser, at prisbladene er beregnet i overensstemmelse med reglerne, hvorfor en legalitetsgodkendelse af prisbladene anbefales.

Økonomi

Området er takstfinansieret. Der er ingen direkte økonomisk konsekvens af sagen.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Magistraten og Kommunalbestyrelsen

Bilag

Frederiksberg Spildevand Årsrapport 2021

Frederiksberg Vand Årsrapport 2021

FS Statusmeddelelse - Frederiksberg Spil.

Prisblad Frederiksberg Spildevand 2023

Prisblad Frederiksberg Vand 2023

Frederiksberg Kommune Godkendelse af Vand 2023

Punkt 369: Forslag til beslutning fra rådmændene Laura Lindahl og og Jan E. Jørgensen om fordeling af akut visiteret hjemmehjælp

00.01.00-A00-43-22

Resume

Rådmændene Laura Lindahl og Jan E. Jørgensen har den 29. august 2022 stillet et beslutningsforslag om fordeling af akut visiteret hjemmehjælp ved udskrivning fra hospital. I budgetaftalen for 2023 af 11. september 2022 har aftalepartierne aftalt at fremme det frie valg på ældreområdet ved, at borgere, der udskrives fra hospitalet og har behov for hjemmepleje, får bedre information og vejledning om mulighederne i det frie valg.

Forvaltningen har i den forbindelse gennemgået den eksisterende arbejdsgang på området med henblik på at styrke nyvisiterede borgeres frie valg i forbindelse med udskrivning fra hospital. De borgere, der har direkte kontakt til en kommunal visitorator, som besøger dem på hospitalet, informeres mundtligt om muligheden for at vælge mellem flere leverandører af hjemmehjælp. Alle borgere, der udskrives fra hospital, og som i den forbindelse visiteres til hjemmehjælp, får desuden information herom som led i den skriftlige afgørelse (som udgangspunkt i digital post), og vil som noget nyt også få udleveret en pjece herom, mens de opholder sig på hospitalet. Forvaltningen vurderer, at denne procedure er hensigtsmæssig og lovmedholdelig, samt at den giver borgerne et oplyst grundlag for at træffe deres leverandørvalg. Sagen forelægges til beslutning.

Beslutning

Sagen blev sendt retur til fagudvalget.

Indstilling

Ældre- og Omsorgsudvalget

1. godkendte den justerede procedure for information og vejledning om frit leverandørvalg på hjemmehjælpsområdet i forbindelse med udskrivning fra hospital og
2. indstiller, at beslutningsforslaget ikke tiltrædes, idet den justerede procedure vurderes som hensigtsmæssig og giver borgerne et oplyst grundlag for at træffe valg af leverandør.

Sagsfremstilling

Den 29. august 2022 (pkt. 169) oversendte Kommunalbestyrelsen ”Forslag til beslutning fra rådmændene Laura Lindahl og Jan E. Jørgensen om fordeling af akut visiteret hjemmehjælp” til behandling i Ældre- og Omsorgsudvalget:

”Når borgere eksempelvis udskrives fra hospitalet og akut visiteres til hjemmehjælp, tilmeldes de automatisk den kommunale hjemmehjælp. Det mener vi ikke er rimeligt, da der pt. er tre leverandører af hjemmehjælp i Frederiksberg Kommune. Vi foreslår derfor, at den akutte visitering tildeles ligeligt mellem de til enhver tid godkendte leverandører på Frederiksberg.”

Forvaltningens bemærkninger

Det kan indledningsvist bemærkes, at der på baggrund af afregningen i oktober 2022 er en fordeling mellem den kommunale hjemmepleje og de to private leverandører som følger: Ca. 40% af borgerne benytter private leverandører, mens ca. 31% af de leverede timer leveres af de private aktører.

I budgetaftalen for 2023 af 11. september 2022 har aftalepartierne aftalt følgende:

”Tydeligere frit valg ved udskrivning fra hospital: I dag vælger langt hovedparten af borgere, der udskrives fra hospital, den kommunale hjemmepleje. Partierne ønsker at fremme det frie valg på ældreområdet ved, at borgere, der udskrives fra hospitalet og har behov for hjemmepleje, får bedre information og vejledning om mulighederne i det frie valg. Det vil ske ved en styrket dialog med den enkelte borger om mulighederne for frit valg, og ved at kommunen i samarbejdet med relevante samarbejdspartnere (Region Hovedstaden og praktiserende læger) styrker fokus på, at borgerne oplyses om muligheden for frit valg af leverandør.”

Forvaltningen har i forbindelse med beslutningsforslaget og budgetaftalen gennemgået den eksisterende arbejdsgang i forbindelse med vejledning om det frie valg på området. Det forvaltningens vurdering, at den hidtidige arbejdsgang har været inden for lovens rammer, men den foreslås nu justeret med supplerende tiltag, således at vejledningen om det frie valg inden for lovens rammer øges. I nærværende sag refereres der til supplerende tiltag.

Arbejdsgang for vejledning om frit valg af hjemmehjælpsleverandør ved udskrivning fra hospital

I vejledningen til serviceloven om kommunens oplysningspligt fremgår følgende:

”Kommunalbestyrelsen skal som led i kommunalbestyrelsens generelle pligt til at oplyse om mulighederne for frit at vælge leverandør oplyse modtagere af hjemmehjælp om, hvilke godkendte leverandører af hjælpen borgeren kan vælge imellem. Det kan f.eks. ske på kommunens hjemmeside, mundtligt eller ved udlevering af en folder. Kommunalbestyrelsen skal imidlertid sikre, at informationen tilpasses den enkelte borgers forudsætninger. Det kan derfor være nødvendigt at anvende forskellige oplysningsmedier f.eks. oplysning både via hjemmeside, mundtligt og ved udlevering af en folder.”

I forbindelse med udskrivning fra hospital bliver det vurderet, om borgeren har behov for hjemmehjælp. Nogle borgere får behov for hjemmehjælp for første gang, mens andre får behov for at justere den eksisterende hjælp.

Borgere, der allerede modtager hjemmehjælp, udskrives til vanlig hjælp eller øget hjælp fra den leverandør, som de allerede har valgt.

Borgere, der bliver udskrevet til ny hjælp, bliver informeret om muligheden for det frie valg.

Hidtil har forvaltningen opfyldt denne vejledningsforpligtelse ved konkret og individuel tilrettet skriftlig vejledning til alle nye modtagere af hjemmehjælp. Dette er sket i forbindelse med modtagelsen af den lovpligtige skriftlige afgørelse om retten til hjemmehjælp. De fleste borgere modtager afgørelsen og den medfølgende vejledning i digital post, som i så fald kan tilgås af borgeren umiddelbart fra smart phone mv.

Supplerende har forvaltningen overfor de borgere, der har direkte kontakt til en kommunal visitator telefonisk eller fysisk, f.eks. ved besøg på hospitalet, informeret mundtligt om muligheden for at vælge mellem flere leverandører af hjemmehjælp. De borgere, der har direkte kontakt til en kommunal visitator, informeres således både skriftligt, jf. ovenfor, og mundtligt om det frie valg - mens borgere, der visiteres på baggrund af oplysninger fra hospitalet informeres skriftligt om frit valg.

Derudover ligger oplysninger om muligheden for det frit valg også på kommunens hjemmeside.

Fremadrettet vil forvaltningen som noget nyt udarbejde en pjece med generel vejledning om retten til frit valg af leverandør. Denne pjece om frit valg vil ligge fremme på relevante steder, herunder f.eks. på hospitaler.

Det er forvaltningens vurdering, at Frederiksberg Kommune såvel med den hidtidige arbejdsgang og også med den kommende supplerende vejledning fuldt ud lever op til sin oplysningspligt om frit valg af leverandør af hjemmehjælp. Forvaltningen henleder opmærksomheden på, at borgeren til hver en tid har mulighed for at vælge en anden leverandør.

Afslutningsvis bemærkes, at Frederiksberg Kommune har forsyningsforpligtigelsen og derfor skal garantere, at borgeren kan få den relevante pleje. Kommunen har derfor valgt, at den kommunale hjemmepleje indledningsvis er leverandør i de tilfælde, hvor borgeren ikke foretager valg af leverandør.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Ældre- og Omsorgsudvalget, Magistraten, Kommunalbestyrelsen.

Historik

Indstilling 21. november 2022, pkt. 85:

Social-, Sundheds- og Arbejdsområdet indstiller, at Ældre- og Omsorgsudvalget

1. godkender den justerede procedure for information og vejledning om frit leverandørvalg på hjemmehjælpsområdet i forbindelse med udskrivning fra hospital og
2. indstiller, at beslutningsforslaget ikke tiltrædes, idet den justerede procedure vurderes som hensigtsmæssig og giver borgerne et oplyst grundlag for at træffe valg af leverandør.

Punkt 370: Bevilling af anlægsmidler 2023

02.00.00-A00-3-22

Resume

Det samlede afsatte rådighedsbeløb for byggeriet af Ingeborggården på den del der finansierer servicedelen af byggeriet er i alt på 141,7 mio kroner. Heraf er de 102,2 bevilgede. Nærværende sager søger om at der meddeles anlægsbevilling til de resterende 39,5 mio. kroner.

Beslutning

Magistraten og Ældre- og Omsorgsudvalget indstiller, at der meddeles anlægsbevilling på 39,5 mio. kr. til Ingeborggårdens servicearealer finansieret af rådighedsbeløb afsat til formålet 2022-2025.

Indstilling

Ældre- og Omsorgsudvalget indstiller, at der meddeles anlægsbevilling på 39,5 mio. kr. til Ingeborggårdens servicearealer finansieret af rådighedsbeløb afsat til formålet 2022-2025.

Sagsfremstilling

I august 2019 godkendtes skema B for opførelsen af Ingeborggården og i december samme år gik byggeriet i gang. I forbindelse med fund af øget risiko for forhøjet grundvand i sommeren 2020 opstod der et behov for yderligere finansiering på i alt 44,1 mio. kroner. Dette finansieredes ved til dels at bruge af projektets egne puljer til inventar og uforudsete udgifter, og ved at Kommunalbestyrelsen meddelte en tillægsbevilling på i alt 30 mio. kroner.

Beslutningen om at bruge af puljen til uforudsete udgifter blev truffet vel vidende, at der nu var meget få midler tilbage til uforudsete udgifter. Der blev derfor allerede ved præsentationen af Masterplanen for Plejeboligmodernisering i 2021 fremhævet et yderligere behov for finansiering, som skulle håndteres i forbindelse med budget 2023-26.

Ved budgetvedtagelsen for budget 2023 blev det samlede rådighedsbeløb forøget med 31,0 mio. kr. fordelt over 2023-2026.

Der er således nu et samlet rådighedsbeløb på 141,7 mio kroner i projektet, heraf er de 102, 2 mio. kroner bevilget. Nærværende sag søger derfor anlægsbevilling på de resterende 39,5 mio kroner

Projektets bevilgede midler er alle bundne i indgåede aftaler, og der resterer under 1 mio. kroner til uforudsete udgifter. Det er derfor vigtigt at anlægsmidlerne bevilges hurtigst muligt for ikke at stoppe fremgangen i byggeriet.

Tillægsbevillingen skal sikre nødvendige tiltag i byggeriet, ligesom der er afsat midler til at håndtere forventet forurennet jord i etape 2. Dertil er der afsat en ny pulje til uforudsete udgifter, der som minimum bør udgøre 3 procent af enterprisesummen. Det vil sige 13 millioner kroner. Opdelt i større poster forventes tillægsbevillingen at blive brugt således:

Udgiftspost (bredt dækkende titler)	Anslået beløb
Nødvendig tilpasning af bygning, teknik, belysning etc	5 mio.
Inventar, skiltning, wayfinding	15 mio.
Pavillonleje og rengøring	2,2mio.
Forurennet jord	2,5 mio.
Øgede udgifter vej/sving/banearbejder	1,8 mio.
Generel pulje til uforudsete udgifter	13 mio.
I alt	39,5 mio. kroner

Økonomi

Såfremt indstillingen tiltrædes, meddeles der anlægsbevilling på 39,5 mio. kr. til Ingeborggårdens servicearealer finansieret af rådighedsbeløb afsat til formålet i 2022-2025. Der er forinden bevilget 102,2 mio. kr. til projektet, og den samlede bevilling vil herefter udgøre 141,7 mio. kr.

Bevillingen finansieres af rådighedsbeløb afsat til formålet i 2022-2025.

Ved budgetvedtagelsen for budget 2023 blev det samlede rådighedsbeløb forøget med 31,0 mio. kr. fordelt over 2023-2025.

Dertil kommer 8,5 mio. kr. i rådighedsbeløb, som er afsat i forbindelse med den almindelige budgetopfølgning mellem 2020 og 2022, hvor der jf. principper for økonomistyring ikke meddeles anlægsbevilling.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Ældre- og Omsorgsudvalget 21. november 2022, Magistraten 28. november 2022, Kommunalbestyrelsen 5. december 2022.

Historik

Indstilling 21. november 2022, pkt. 90:

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at Ældre- og Omsorgsudvalget indstiller, at der meddeles anlægsbevilling på 39,5 mio. kr. til Ingeborggårdens servicearealer finansieret af rådighedsbeløb afsat til formålet i 2022-2025.

Bilag

Bevillingsskema - IBG Servicedel

Punkt 371: Implementerings- og læringsforløb om voldsomme episoder i ældreplejen

27.42.20-P20-2-21

Resume

Frederiksberg Kommune er tilmeldt Sundhedsstyrelsens implementerings- og læringsforløb om forebyggelse af voldsomme episoder i ældreplejen. Forløbene afvikles med deltagere fra 13 plejeenheder i efteråret 2022. Sundhedsstyrelsen (SST) dækker udgifter til forplejning med et fast beløb, og sagen forelægges med henblik på den politiske bevillingsmæssige godkendelse heraf.

Beslutning

Magistraten og Ældre- og Omsorgsudvalget

1. tog orientering om implementerings- og læringsforløbene til orientering og
2. indstiller, at der på baggrund af Sundhedsstyrelsens tilsagn om at understøtte implementering- og læringsforløb om voldsomme episoder i ældreplejen gives henholdvis en indtægts- og udgiftsbevilling på 40.000 kr. i 2022 til forplejning under Ældre- og Omsorgsudvalget, jævnfør økonomiafsnittet.

Indstilling

Ældre- og Omsorgsudvalget

1. tog orientering om implementerings- og læringsforløbene til orientering og
2. indstiller, at der på baggrund af Sundhedsstyrelsens tilsagn om at understøtte implementering- og læringsforløb om voldsomme episoder i ældreplejen gives henholdvis en indtægts- og udgiftsbevilling på 40.000 kr. i 2022 til forplejning under Ældre- og Omsorgsudvalget, jævnfør økonomiafsnittet.

Sagsfremstilling

Sundhedsstyrelsens implementerings- og læringsforløb om forebyggelse af voldsomme episoder i ældreplejen er et tilbud til alle kommuner i perioden 2021–2024. Implementerings- og læringsforløbene er udviklet på baggrund af SST's nationale anbefalinger til at forbygge, håndtere og lære af voldsomme episoder og udadreagerende adfærd i ældreplejen. Forløbene har til formål at styrke arbejdet med at skabe større trivsel og trykthed for både borgere med demens og medarbejdere i ældreplejen. SST's anbefalinger er vedlagt som bilag 1.

Frederiksberg Kommune er tilmeldt med 13 plejeenheder, fordelt på 10 plejecentre, Frederiksberg Kommunes Døgnrehabilitering, den kommunale hjemmesygepleje og hjemmehjælp og Diakonissestiftelsens Hjemmepleje. Undervisningen er startet op i efteråret 2022 og slutter inden udgangen af 2022.

Undervisningen består af tre undervisningsmoduler og to workshops. Leverandør af undervisningen er konsulenthuset Type2Dialog. Der er nedsat en implementeringsgruppe, der bl.a. i dialog med leverandøren tilpasser undervisningen undervejs og hjælper med at sikre, at læringen fra undervisningen forankres lokalt. Ind i mellem undervisningen arbejder deltagerne med lokale selvvalgte 'prøvehandlinger' i deres egen hverdag, så de metoder og teknikker, deltagerne lærer om i undervisningen afprøves i praksis. Der er desuden et særskilt fokus på at styrke medarbejdernes arbejdsmiljø og trivsel.

Sundheds- og Omsorgsafdelingens deltagelse i læringsforløbet har ikke tidligere været forelagt udvalget, idet der er tale om en almindelig form for organisations- og kompetenceudvikling. Forløbet ligger i tråd med den løbende kompetenceudvikling af medarbejdere og ledere og arbejdet med kvalitet i kerneopgaven, som alle institutioner og enheder i Sundheds- og Omsorgsafdelingen kontinuerligt er optaget af. Afprøvnings i mindre skala er velkendt og velafprøvet lokalt, idet Sundheds- og Omsorgsafdelingen igennem en årrække har arbejdet med forbedringsmodellen, som forløbet også tager udgangspunkt i.

Som led i Sundhedsstyrelsens understøttelse af forløbene dækker styrelsen udgifter for forplejning med et fast beløb. I Frederiksberg Kommuner forudsætter dette en politisk bevillingsmæssig godkendelse.

Økonomi

For forplejning til hele forløbet, der inkluderer både undervisningsmoduler og workshops, vil det være muligt at få maksimalt 40.000 kr. refunderet fra SST.

På den baggrund søges med denne sag henholdsvis en indtægts- og en udgiftsbevilling på 40.000 kr. til Ældre- og Omsorgsudvalget. Beløbene finansieres af Sundhedsstyrelsen, til dækning af udgifter til forplejning til afholdelsen af undervisningsforløbene. Bevillingsskema er vedlagt som bilag 2.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Ældre- og Omsorgsudvalget, Magistraten og Kommunalbestyrelsen.

Historik

Indstilling 21. november 2022, pkt. 87:

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at Ældre- og Omsorgsudvalget

1. tager orientering om implementerings- og læringsforløbene til efterretning og
2. indstiller, at der på baggrund af Sundhedsstyrelsens tilsagn om at understøtte implementerings- og læringsforløb om voldsomme episoder i ældreplejen gives henholdsvis en indtægts- og udgiftsbevilling på 40.000 kr. i 2022 til forplejning under Ældre- og Omsorgsudvalget, jævnfør økonomiafsnittet.

Bilag

Bilag 1: anbefalinger og inspiration voldsomme episoder og udadreagerende adfærd i ældreplejen (SST)

Bilag 2: Bevillingsskema

Punkt 372: Konsekvenser af høj inflation - Nøgletal på SSA-området

00.01.00-G01-173-22

Resume

Den nuværende inflation påvirker leveomkostningerne for alle borgere på Frederiksberg, men det er især borgere med lavere indkomster og udsatte borgere, som risikerer ikke at kunne få udgifter og indtægter til at mødes. For at forvaltningen og det politiske niveau kan følge konsekvenser af den økonomiske udvikling på området vil forvaltningen ind til videre og med passende interval forelægge en særskilt monitorering, som følger en række indikatorer for, hvordan inflationen og den samfundsøkonomiske udvikling påvirker borgerne.

Med denne sag forelægges Magistraten, Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget, Socialudvalget og Ældre- og Omsorgsudvalget for den første monitoreringsrapport. Indikatorerne viser følgende:

- Ledighedsindikatorer – Tallene viser, at ledigheden generelt er faldet på Frederiksberg i 2022, men at den for de jobparate (a-dagpenge og jobparate kontanthjælpsmodtagere) er steget i juli og august. Det er normalt, da Frederiksberg har mange dimittenter.
- Udvikling i antal ansøgninger om enkeltydelser og personlige tillæg – De seneste tal på området viser, at der er en øget ansøgning mod enkeltydelser i august og september end de forrige måneder fra og med april 2022.
- Antallet af varslinger af udsættelser og effektuerede udsættelser – Ud fra tallene for 2022 kan der ikke konkluderes nogle særlige tendenser på nuværende tidspunkt.

I nærværende sag gives endvidere et overordnet overblik over nogle af de vigtigste økonomiske hjælperedskaber, kommunen har til at afhjælpe og forebygge, at borgerne ikke kan forsørge sig selv. Sagen forelægges til orientering.

Beslutning

Magistraten anmodede forvaltningen om at forelægge sag til politisk behandling direkte til kommunalbestyrelsen hurtigst muligt til kommende møde om at forhøje det vejledende rådighedsbeløb til brug ved sagsbehandling af enkeltydelser og personligt tillæg, så beløbet afspejler den nuværende inflation, og med ikrafttræden hurtigst muligt, idet magistraten indstiller til kommunalbestyrelsen, at der planlægges med at afholde udgifter på 1. mio. kr. inden for Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalgets ramme til formålet.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at Magistraten tager sagen til efterretning.

Sagsfremstilling

Prisstigningerne generelt på varer og tjenester har i det seneste års tid påvirket hele det danske samfund i stigende grad, og nu begynder prisstigningerne på elektricitet og opvarmning også at slå igennem for borgerne på Frederiksberg.

Udvalgte indikatorer

Med henblik på at kunne følge konsekvenser af den økonomiske udvikling på området – både fra forvaltningens side og fra politisk hold – har forvaltningen udarbejdet en særskilt monitorering, som vil følge ledighedsindikatorer, udvikling i antal ansøgninger om enkeltydelser og personlige tillæg samt antallet af varslinger af udsættelser og effektuerede udsættelser. Dette arbejde blev udvalgene orienteret om den 31. oktober (SU pkt. 73 og ÆOU pkt. 74) og 7. november 2022 (AVU pkt. 56).

Den første version af monitoreringen er nu udarbejdet og forelægges med denne sag.

Ledighedsindikatorerne:

Ifølge det Økonomiske Råd vil den høje inflation i både Danmark og udlandet reducere husholdningernes købekraft betragteligt, hvilket sammen med højere renter og usikkerhed om energipriser forventes at give udsigt til beskæftigelsesfald i Danmark. På den baggrund er der opstillet en række overordnede ledighedsindikatorer (slide 2-5), der skal belyse de større samfundsøkonomiske bevægelser på beskæftigelsesområdet på Frederiksberg.

Overordnet viser seneste ledighedsindikatorer fra august måned 2022, at ledigheden generelt er faldet på Frederiksberg siden januar 2022, men at ledigheden blandt de jobparate ledige er steget de seneste måneder efter en periode med fald, mens antallet og andelen af borgere på sygedagpenge falder væsentligt i hele perioden. Stigningen blandt de jobparate ledige er forventligt, da Frederiksberg har mange virdergående uddannelser og derfor mange dimittenter.

Gruppen af udsatte ledige har ligget nogenlunde stabilt, og ligger i august måned 0,2 pct. point under niveauet i januar måned 2022.

De enkelte ledighedshedsindikatorer er trukket fra Beskæftigelsesministeriets databank Jobindsats.dk, som løbende opgør de seneste tal, som er mulige at sammenligne. Målingerne er opdelt i følgende målgrupper:

- Alle ledige
- Jobparate ledige (borgere på A-dagpenge og jobparate borgere på kontanthjælp)
- Udsatte ledige (aktivitetsparate kontanthjælp- og uddannelseshjælpsmodtagere, borgere i ressourceforløb og på ledighedsydelse)
- Sygemeldte borgere (borgere på sygedagpenge og i jobafklaringsforløb)

Hvert slide i bilaget giver en nærmere beskrivelse af, hvad målingen viser, og hvilke grupper der er omfattet.

Udsættelser:

En dårlig økonomi kan have mange konsekvenser. En af de mere alvorlige er, hvis ikke man betaler sin husleje, kan udlejer opsige ens lejemål. Kommunen har i en række tilfælde pligt til at handle hurtigt i forhold til at tilbyde hjælp til udsættelsestruede lejere. Denne opgave ligger i socialafdelingen, og forvaltningen finder det derfor relevant at indhente tal afdelingen til brug for monitoreringen, da det vil kunne anskueliggøre om flere varsles og udsættes af deres boliger.

Både opgørelsen om varslinger om udsættelser og udsættelser viser, at udviklingen på de seneste måneder ikke har adskilt sig fra udviklingen tidligere på året. Det er endvidere Socialafdelingens vurdering, at den nuværende situation omkring inflation (endnu) ikke har slået igennem i forhold til udsættelser.

Tallene i opgørelsen fremkommer ved, at Socialafdelingen udarbejder en opgørelse hver måned specifikt i forhold til to indikatorer i denne monitorering, som kan give et overblik over hvorledes situationen er omkring varslinger om udsættelser og udsættelser. De to opgørelser er følgende:

1. Varslinger om udsættelser - Tallene for meddelelse om varsling af udsættelse repræsenterer de meddelelser, kommunen får fra Retten på Frederiksberg hvor der er berammet en dato for udsættelse af deres lejemål. – Der har borgerne forinden modtaget 2 rykkerbreve samt en meddelelse om at der rekvireres foged mhp. udsættelse af lejemålet af deres boligselskab.
2. Udsættelser - Tallene for udsættelse er de borgere hvor de enten ikke har formået at betale deres huslejerestance inden udsættelsesdatoen, eller det kan være at boligselskaberne melder ud at de fastholder udsættelsen uagtet om borger betaler deres huslejerestance.

De to opgørelser er udarbejdet fra og med januar 2022.

I forhold til om udsættelsestruede og udsatte lejere udsættelser kan det oplyses, at kommunen (Socialafdelingen) har pligt til at handle eller tilbyde hjælp . Formålet er i videst muligt omfang at forebygge udsættelser, og i de tilfælde, hvor en udsættelse alligevel finder sted, at understøtte borgeren og familien. Nogle af de mest centrale bestemmelser i lovgivningen er:

Handlepligten knytter sig især til tilfælde, hvor kommunen modtager underretning

- fra en almen boligorganisation om, at en anmodning om en borgers udsættelse af et lejemål på grund af betalingsmisligholdelse indsendes til fogedretten, eller
- fra fogedretten om en borgers udsættelse af et beboelseslejemål. Underretning fra fogedretten sker både i forhold til private lejere og almene lejere.

Kommunen skal i nogle tilfælde straks behandle spørgsmål om hjælp, når den modtager en underretning f.eks.

- hvis der er børn og unge i husstanden
- hvis kommunen er i besiddelse af oplysninger om lejeren, som sandsynliggør, at denne har behov for hjælp.

I andre tilfælde, hvor kommunen modtager en underretning fra en almen boligorganisation eller fra fogedretten, har kommunen pligt til straks at kontakte den udsættelsestruede lejer og underrette om muligheden for at kontakte kommunen.

Ansøgninger om enkeltydelser og personligt tillæg:

Forvaltningen har valgt ansøgninger om enkeltydelser og personligt tillæg som en indikator, da det formodes, at når borgere med lavere indkomst har svært ved at få enderne til at mødes, vil de i højere grad ansøge om enkeltydelser og personlige tillæg. (Enkeltydelser og personligt tillæg beskrives nærmere i afsnittet om kommunens og andre myndigheders vigtigste økonomiske hjælperedskaber nedenfor.)

Indtil for få måneder siden kunne der ikke konstateres en stigning i antallet af ansøgninger, men Ydelsescentret har de seneste par måneder fået flere ansøgninger til enkeltydelser, hvilket fremgår af monitoreringsrapporten. Det kan hænge sammen med, at der skal være tale om dokumenterede udgifter, hvorfor borgeren fx ikke kan modtage hjælp eller tilsagn om hjælp på baggrund af forventninger om en højere el- og varmeudgift.

Hele monitoreringsrapporten er vedlagt som bilag 1.

Økonomiske hjælpemuligheder

I Danmark er det udgangspunktet, at enhver skal forsørge sig selv og sin eventuelle ægtefælle og sine børn. Kommunen har flere muligheder for de borgere har behov for at søge hjælp til at komme igennem den nuværende situation. Herudover har en række andre myndigheder ansvaret for økonomiske hjælpemuligheder, herunder især Udbetaling Danmark, som blandt andet administrerer boligstøtte, børnetilskud og en række tilskud til pensionister.

Hvis en borger har været ude for ændringer i sin situation og ikke har nogen mulighed for at skaffe de nødvendige økonomiske midler til deres egen og familiens forsørgelse, kan kommunen bevilge økonomisk hjælp i form af kontanthjælp mv.

Det er en betingelse for at modtage kontanthjælp mv., at modtageren står til rådighed for arbejdsmarkedet.

Borgere med lavere indkomster har også mulighed for at søge en række indtægtsregulerede ydelser, herunder:

- Boligstøtte, som i udgangspunktet er en mulighed for alle, der lejer en bolig. Det, der afgør, om og hvor meget du kan få i boligstøtte, er bl.a. husstandens indkomst, formue, antallet af børn og voksne, og boligens størrelse. Ordningen administreres af Udbetaling Danmark.
- Varmetillæg kan ydes til folkepensionister. Varmetillæg ydes uanset opvarmningsform, og uanset om borgeren bor i leje-, andels- eller ejerbolig. Ordningen administreres af Udbetaling Danmark.
- Økonomisk friplads (hel eller delvis) kan ydes, hvis husstandens samlede indkomst er under et givet beløb årligt. Tilskuddets størrelse er afhængig af husstandens indkomst.

Enkeltydelser og personligt tillæg

Kommunen kan i særlige tilfælde yde hjælp til borgere, som ikke selv kan betale for visse udgifter, herunder fx en ekstraordinær varme- eller elregning.

For borgere, som har været ude for ændringer i sin situation, og som ikke er folkepensionister, ydes denne form for hjælp efter lov om aktiv socialpolitik. Denne type hjælp ydes primært til modtagere af kontanthjælp mv., førtidspensionister og modtagere af ressourceforløbsydelse m.fl.

Det betyder, at kommunen kan yde hjælp til bl.a.:

- Rimeligt begrundede enkeltudgifter til en person, som har været ude for ændringer i sine forhold, hvis den pågældendes egen afholdelse af udgifterne i afgørende grad vil vanskeliggøre den pågældendes og familiens muligheder for at klare sig selv i fremtiden.
- Rimeligt begrundede midlertidige huslejeudgifter til en person, der er udsættelsestruet på grund af huslejerestancer, hvis det på sigt kan forebygge, at personen udsættes af boligen
- Udgifter til sygebehandling, medicin, tandbehandling eller lignende, der ikke kan dækkes efter anden lovgivning, hvis ansøgeren ikke har økonomisk mulighed for at betale udgifterne.
- En flytning, som forbedrer ansøgerens eller familiens bolig- eller erhvervsforhold, herunder en flytning, hvor der flyttes fra en bolig med en boligudgift, der ikke svarer til ansøgerens eller familiens økonomiske formåen, til en bolig med lavere boligudgift.

Hvis man er folkepensionist (eller førtidspensionist efter den gamle ordning) og er vanskeligt stillet økonomisk, har man mulighed for at søge personligt tillæg til rimelige, nødvendige udgifter efter reglerne om personligt tillæg i lov om social pension.

Når det skal vurderes, hvorvidt en ansøger kan komme i betragtning til at modtage hjælp til nødvendige, uforudsete udgifter mv., ses der generelt på to forhold: Hvilke rimelige, nødvendige udgifter har ansøgeren? Hvilken mulighed har ansøgeren for selv at afholde de rimelige, nødvendige udgifter?

Som et understøttende værktøj i behandlingen af ansøgninger, tages der udgangspunkt i et vejledende rådighedsbeløb, som i Frederiksberg Kommune er politisk fastsat. Det vejledende rådighedsbeløb udtrykker, hvor meget der bør være til rådighed for ansøgeren pr. måned, når de nødvendige udgifter er betalt. Har ansøgeren mindre til rådighed end det vejledende rådighedsbeløb, vil ansøgeren som udgangspunkt kunne komme i betragtning til at modtage hjælp.

Hvis det vejledende rådighedsbeløb hæves, betyder det alt andet lige, at flere personer vil kunne komme i betragtning til at modtage hjælp. Det er vigtigt at understrege, at der er tale om et vejledende beløb. Der skal altid foretages en konkret og individuel vurdering af den enkelte ansøgning. Andre forhold indgår således også i den samlede vurdering, herunder ansøgerens livssituation, eventuel formue og lignende.

Det bemærkes, at det vejledende rådighedsbeløb for førtidspensionister endvidere indgår i fastsættelsen af, hvor meget kommunen opkræver i betaling for ophold i botilbud efter servicelovens § 107. Reglerne herfor hører under Socialudvalgets område.

Forvaltningen har iværksat en informationsindsats om bl.a. muligheden for at ansøge enkeltydelser og personlige tillæg, således at de civilsamfundsaktører, der typisk kommer i kontakt med udsatte borgere, gøres opmærksom på muligheden for at kunne ansøge kommunen om enkeltydelser og personligt tillæg.

Forvaltningen er særligt opmærksom på, at det løbende sikres, at medarbejdere med borgerkontakt i relevante afdelinger i kommunen er i stand til at kunne vejlede om støttemulighederne og hjælpe borgeren med at skabe kontakt til Jobcenter og Ydelsescenter, som kan vejlede om og behandle ansøgninger om enkeltydelser og personligt tillæg.

Gældsrådgivning

Kommunen tilbyder via Café Paraplyen økonomisk og juridisk rådgivning fra frivillige økonomi- og jurakyndige, som yder uvildig rådgivning til borgere, som har brug for hjælp til økonomien eller er kommet i en gældssituation.

Endvidere samarbejder kommunen med Forbrugerrådet Tænks Gældsrådgivning, som tilbyder gratis, fortrolig og uvildig rådgivning til borgere, der har lav indkomst, et lavt rådighedsbeløb og/eller stor gæld. Som led i Tænk's tilbud kan man modtage rådgivning fra frivillige med økonomisk, juridisk eller socialfaglig baggrund og f.eks. bestå af gennemgang af faste udgifter, kortlægning af gæld, udarbejdelse af budget samt støtte ift. håndteringen af eventuelle kreditorer. Formålet med gældsrådgivningen er, at man får overblik over din økonomiske situation, får håndteret eventuelle kreditorer, og får lagt en plan til at håndtere din økonomi fremadrettet.

Andre instanser og øvrige ordninger

Som følge af situationen med inflationen og de høje energipriser er der fra centralt hold taget en række tiltag, som kan afhjælpe borgerne. Der er bl.a. gennemført følgende tiltag:

- *Varmepakken:* I slutningen af 2021 besluttede regeringen at oprette en statslig pulje på 100 mio. kr. i 2022 til dækning af kommuners merudgifter til enkeltydelser og personligt tillæg til ekstraordinært høje varme- og elregninger. Den enkelte kommune vil kunne søge puljen, hvis kommunen i 2022 har merudgifter til at yde økonomisk varmhjælp til borgere efter nærmere bestemte, eksisterende regler i ydelseslovgivningen, det vil sige enkeltydelser og personlige tillæg.

Forvaltningen har tidligere gjort opmærksom på mulighederne for, at søge enkeltydelser i forbindelse med Regeringens varmekasse til økonomisk vanskeligt stillede borgere i februar 2022 (AVU 10. januar 2022. pkt. 2.).

I forbindelse med varmekasse medfølger et krav om, at kommunen dokumenterer ansøgningerne til energitudgifter. Derfor foretager Ydelsescentret en særskilt registrering af disse ansøgninger, og som derfor også indgår som indikator i monitoreringen.

- *Indefrysningsordningen:* Alle borgere har mulighed for at søge midlertidig udsættelse af en del af energiregningen (el, gas og fjernvarme) gennem indefrysningsordningen. Indefrysningsordningen gælder i seks år, henholdsvis ét år, hvor det er muligt at få indefrosset en del af energiregningen, ét års afdragsfrihed og en afdragsperiode på fire år.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Magistraten, Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget, Socialudvalget, Ældre- og Omsorgsudvalget.

Bilag

Monitorering Inflation 09.11

Punkt 373: Godkende ændringer og status på drift af åbne friarealer

04.08.00-A26-2-21

Resume

Børneudvalget og undervisningsudvalget gives én gang årligt en redegørelse over sæsonens forløb i brugen af de åbne friarealer samt over væsentlige tiltag og særlige opmærksomhedspunkter. Dette års statussag viser først og fremmest et relativt lavt antal henvendelser tilgået kommunen vedrørende de åbne friarealer. På Skolen på Duevej og Skolen på La Cours Vej fortsætter dialogen med naboerne som opfølgning på tidligere års miljøpåbud. I sagen indstilles det desuden, at undervisningsudvalget beslutter ikke at iværksætte støjreducerende tiltag på multibanen på Skolen på La Cours Vej samt at åbne af udearealet på Ny Hollænderskolen under ordningen Åbne Friarealer, når legepladsen er færdigrenoveret.

Beslutning

Magistraten og Undervisningsudvalget indstillede til kommunalbestyrelsen, at udearealet på Ny Hollænderskolen inkluderes under ordningen Åbne Friarealer, når ombygningen af skolegården er færdig forventeligt primo 2023.

Undervisningsudvalget

godkendte, at der ikke iværksættes støjreducerende tiltag på Skolen på La Cours Vej for midler afsat ifm. tillægsaftalen til budget 2022.

godkendte, at der inden for rammen afsat til støjreducerende tiltag på Skolen på La Cours Vej ifm. tillægsaftalen til budget 2022 anvendes ca. 200.000 kr. på tiltag, der gør skolernes idrætsfaciliteter mere anvendelige til foreningsbrug. tog status for åbne friarealer til efterretning.

Børneudvalget tog status for åbne friarealer til efterretning

Indstilling

Undervisningsudvalget:

1. godkendte, at der ikke iværksættes støjreducerende tiltag på Skolen på La Cours Vej for midler afsat ifm. tillægsaftalen til budget 2022.
2. godkendte, at der inden for rammen afsat til støjreducerende tiltag på Skolen på La Cours Vej ifm. tillægsaftalen til budget 2022 anvendes ca. 200.000 kr. på tiltag, der gør skolernes idrætsfaciliteter mere anvendelige til foreningsbrug.
3. indstillede til kommunalbestyrelsen, at udearealet på Ny Hollænderskolen inkluderes under ordningen Åbne Friarealer, når ombygningen af skolegården er færdig forventeligt primo 2023.
4. tog status for åbne friarealer til efterretning.

Børneudvalget tog status for åbne friarealer til efterretning.

Sagsfremstilling

Frederiksberg Kommune stiller 13 arealer på kommunale skoler og dagtilbud til rådighed for kommunens borgere for at understøtte et aktivt fritidsliv for børn, unge og familier. Blandt brugerne skelnes der mellem organiseret brug, som foregår i regi af foreningsidræt på kunstgræsbanerne, og uorganiseret brug, som er fritidsbrug uden foreningstilknytning. På 4 af de 13 arealer er der kunstgræsbaner, der stilles rådighed for uorganiserede såvel som organiserede brugere. Frederiksberg Idrætsunion (FIU) administrerer banetildeling blandt de organiserede brugere og forestår det øvrige samarbejde med foreningerne. Undervisningsudvalget og børneudvalget får en gang årligt en status vedr. åbne friarealer. Nærværende sag vedrører status for 2022.

Antallet af henvendelser opgøres som henvendelser vedr. åbne friarealer tilgået via postkassen friarealer@frederiksberg.dk, Børne- og Ungeområdet postkasse, børne- og ungedirektøren, borgmesterkontoret, skoleafdelingen eller By-, Kultur- og Miljøområdet. En henvendelse defineres som alle typer af henvendelser, som både kan have karakter af spørgsmål, kommentarer, observationer på ureglementeret adfærd/ophold fra naboer og klager over konkrete forhold.

Tabellen nedenfor angiver antallet af henvendelser tilgået forvaltningen vedrørende de åbne friarealer inddelt på skole/institution fra januar til og med september 2022. Tidligere års statussager har taget udgangspunkt i varierende tidsperioder, hvilket besværliggør sammenligninger over år. Næste statussag vil afgive status for hele kalenderåret 2023 og forelægges primo det efterfølgende år.

Skole/institution	Antal henvendelser (januar-september 2022)
Skolen på La Cours Vej	13
Skolen ved Søerne	9
Skolen på Duevej	3
Skolen på Bülowvej	3
Lindevangskolen	2
Skolen på Grundtvigsvej	2
Børnehuset Bryghuset	1
SFO Ny Hollænder	1
I alt	34

Samlet set var der jf. ovenstående tabel 34 henvendelser i perioden mellem januar og september i 2022. Det er markant færre sammenlignet med den kortere statusperiode i 2021 (januar til juli), hvor der var i alt 164 henvendelser. Det er forvaltningens opfattelse, at den nye aftale med Cityassistenterne om aflåsning og rundering, der begyndte i januar 2022, har haft en positiv indvirkning på brugernes efterlevelse af retningslinjerne og dermed også på antallet af henvendelser og klager. Desuden kan der have været flere henvendelser i året før, da dette var under Corona-nedlukningen, hvor folk måske i højere grad end normalt benyttede de åbne friarealer.

Der er i år ikke modtaget henvendelser vedrørende friarealerne ved Klub Huset, Børnehuset Rosenhaven, Skolen ved Nylandsvej, Søndermarksskolen og Tre Falke Skolen.

Skolen på La Cours Vej

De tretten henvendelser i statusperioden omhandler larm fra spil på boldbanerne og manglende overholdelse af reglementet fra banernes brugere. Derudover har der været to tilfælde af manglende rettidig aflåsning af kunstgræsbanen, som naboerne har gjort forvaltningen opmærksom på.

Der er løbende dialog med naboerne. Naboerne stævnedes i februar 2019 kommunen for støj- og lysgener fra skolens to boldbaner. Der har siden begyndelsen af 2021 pågået retsmægling mellem kommunen og naboerne, som i juni 2022 mundede ud i et retsforlig. Med tillægsaftalen til budgettet for 2022 blev der afsat 0,7 mio. kr. til støjreducerende tiltag på udearealet i forsøget på at nedbringe generne.

På opdrag af forvaltningen foretog akustikfirmaet Gade & Mortensen målinger af støjniveauet fra de to baner, og analyserede hvilke tiltag der ville have den største støjreducerende effekt. Rapportens konklusion var, at hverken ny støjskærm eller udskiftning af belægning eller udstyr ville have nævneværdig positiv indflydelse på støjniveauet for de sagsøgende naboer, jf. vedlagte bilag 1. I forlængelse af dette indstiller forvaltningen, at der ikke gennemføres støjreducerende tiltag på multibanen. Naboerne har på dialogmøde tilkendegivet, at de bakker op om, at kommunen ikke bruger midlerne på støjreducerende tiltag, der har yderst begrænset effekt. Der lægges med nærværende sag op til, at undervisningsudvalget godkender, at der ikke iværksættes støjreducerende tiltag på Skolen på La Cours Vej for midler afsat ifm. tillægsaftalen til budget 2022.

En beslutning om ikke at bruge midlerne til støjreducerende tiltag vil kræve justering til den aftalte forligstekst, hvilket vil blive løst ved en tillægsaftale på baggrund af undervisningsudvalgets beslutning, som naboerne formelt skal godkende. Naboerne har tilkendegivet, at de pt. plages af støj fra basketball. Det er på dialogmøde i oktober aftalt, at naboerne frem mod næstkommende dialogmøde i foråret 2023 observerer omfanget af udfordringen. En fastlåsning af basketballnet på multibanen vil begrænse brugen af banen yderligere, hvor organiseret brug blev indstillet som led i forligsaftalen.

I oktober 2022 blev der observeret skader på støjhegnet, som efterfølgende er blevet besigtiget af hegnsfirma. Det blev her konkluderet, at der var skader på både tråd- og støjhegn, som det vurderes af By, Byggeri og Ejendomme (BBE) vil medføre udgifter for ca. 125.000 kr. at udbedre. Forligsaftalen med naboerne forpligter ligeledes kommunen til at opgradere lysstyringen på skolens kunstgræsbane, således at det bl.a. er muligt at styre lyset fra vagtcentralen på rådhuset og styre lyset fra forskellige lysmaster separat fra hinanden. Udgiften til denne løsning vurderes at være ca. 42.000 kr. Forvaltningen vil så vidt angår udfordringer med hegn og lys på Skolen på La Cours Vej til næste år søge om overførsel af midler fra puljen afsat til støjreducerende tiltag.

Med retsforliget blev det aftalt mellem parterne at etablere et dialogforum med deltagelse af repræsentanter fra forvaltningen, nabogruppen, teknisk service på skolen og Frederiksberg Idræts-Union (FIU). Første møde blev afholdt i oktober 2022. Forummet kan ikke træffe beslutninger, men har udelukkende til formål at drøfte udfordringer på udearealet og dele relevant information mellem deltagerne. Der holdes to møder årligt (forår og efterår).

Skolen ved Søerne

Mellem jul og nytår anlagdes et hegn omkring en mindre asfalteret bane på skolens udeareal. Det skabte utilfredshed blandt en større nabogruppe, der ikke ønskede hegnet, som gør det muligt at aflåse banen uden for friarealsåbningstiderne. Andre klager angik udfordringer med affald, larm fra boldspil samt kvaliteten af skiltningen. Derudover modtog forvaltningen en henvendelse om manglende rettidig åbning ind til boldbanen.

Skolen på Duevej

Dialogen med naboerne til skolen fortsætter som følge af påbuddet af 2020, der pålagde kommunen at igangsætte støjreducerende tiltag. I samarbejde med BBE er naboerne blevet forelagt forslag til anlæg, der kan mindske det oplevede støjniveau. Forslagene tæller etablering af støjhegn, plexiglas og beklædning af port. Naboerne har vist mest interesse for en forhøjelse af det eksisterende støjhegn med en plexiglasløsning. Eventuelle tiltag vil så vidt muligt blive foretaget inden udendørs sæsonen for boldspil begynder.

Borgere har i løbet af årets første ni måneder bl.a. henvendt sig med klager over voksne organiserede brugere og børnefamilier om første retten til kunstgræsbanen. Derudover er der klaget om affald på banen og manglende rettidig aflåsning af banen.

Skolen på Bülowvej

På Bülowvej omhandlede de tre klager skiltning og vedvarende episoder med støj fra legepladsen og basketballbanen. Sidste års statusrapport redegjorde for, at skolens store udeareal var blevet opgraderet med nye basketfaciliteter i skolegården, hvilket resulterede i øget brug og større udfordringerne med støjende adfærd. Antallet af henvendelser er dog i år med tre stk. i begrænset omfang.

Brug af midler afsat til støjreducerende tiltag

I forlængelse af forvaltningens indstilling om ikke at anvende afsatte midler til støjreducerende tiltag på Skolen på La Cours Vej, indstiller forvaltningen at midlerne i stedet anvendes i år på tiltag, der kan opgradere skolernes idrætsfaciliteter og gøre dem mere anvendelige for idrætsforeninger. Det drejer sig bl.a. om udbedring af lysforhold og net. Det forventes, at det vil medføre udgifter for ca. 200.000 kr.

Udvidelse af ordningen

På Ny Hollænderskolen er det alene SFO'en på Hortensiavej, der indgår i ordningen Åbne Friarealer. Det foreslås med denne sag at tilføje Ny Hollænderskolens udeareal under ordningen, når skolegården, der har været under ombygning, står færdig primo 2023. Med temalokalplan nr. 158 er der grundlag for også at åbne skolegården som åbent friareal. Det er således ikke nødvendigt at gennemføre en nabohøring inden skolegården åbnes. Der skal dog gøres opmærksom på, at der både er fordele og ulemper ved en åbning af skolegården. Fordelene vil bl.a. være, at byens børn og unge kan få glæde af skolegården og boldbanerne uden for skolens åbningstid. Omvendt vil åbningen af skolegården føre til øgede støjgener for nogle naboer, og der vil kunne komme klager herover. Der vil, som led i ombygningsprojektet, blive isat en port til skolegården med en tidsindstillet timer, der betyder, at arealet automatisk lukkes til det aftalte tidspunkt. Det vil være muligt, for de som evt. ikke skulle nå ud, at benytte sig af en anden dør med udgang til gaden, som alene kan låses op indefra. Naboerne har tilkendegivet, at de ønsker skolegården åbnet under ordningen Åbne Friarealer, jf. bilag 2 med henvendelse fra nabogruppen.

Dette er dog under forudsætning, at porten til skolegården aflåses uden for åbningstiden. Naboerne har løbende søgt aktindsigt i beslutningsgrundlaget vedr. Ny Hollænderskolen, som de mener allerede er inkluderet under ordningen Åbne Friarealer. Forvaltningen fastholder, at den eksisterende beslutning alene vedrører SFO'en på Ny Hollænderskolen, og at det derfor kræver en selvstændig beslutning i undervisningsudvalget, hvis hele skolegården skal være åben. Det bemærkes, at skolen allerede i dag modtager compensation under ordningen Åbne Friarealer, som dækker ekstra renhold, gennemgang af arealet samt ekstraordinært slid.

Med budgettet for 2023 blev det af kommunalbestyrelsen besluttet årligt at afsætte 27.000 kr. til fremover at inkludere flere daginstitutioners legepladser under ordningen Åbne Friarealer. Processen igangsættes ultimo 2022 og forventes at tage godt et år, da temalokalplanen fsva. flere af dagtilbuddene skal ændres.

Ny skiltning på de åbne friarealer

Forvaltningen har netop fået produceret skilte til syv af friarealerne, hvor skiltningen har været mangelfuld. De nye skilte er større og rummer en mere tydelig kommunikation.

Økonomi

Som beskrevet i sagen indstiller forvaltningen at opgradere idrætsfaciliteter på skolerne, så de bedre lever op til foreningers behov, og at dette forventligt vil medføre udgifter for ca. 200.000 kr.. Det foreslås, at udgifterne finansieres af de afsatte midler til støjreducerende tiltag til multibanen på Skolen på La Cours Vej (0,7 mio. kr.). De resterende midler forventes overført til 2023 i forbindelse med driftoverførselssagen til foråret til de af sagsfremstillingen beskrevne tiltag på Skolen på La Cours Vej.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Undervisningsudvalget, børneudvalget, magistraten og kommunalbestyrelsen.

Historik

Indstilling 21. november 2022, pkt. 112:

Børne- og ungeområdet indstiller, at undervisningsudvalget:

1. Godkender, at der ikke iværksættes støjreducerende tiltag på Skolen på La Cours Vej for midler afsat ifm. tillægsaftalen til budget 2022.
2. Godkender, at der inden for rammen afsat til støjreducerende tiltag på Skolen på La Cours Vej ifm. tillægsaftalen til budget 2022 anvendes ca. 200.000 kr. på tiltag, der gør skolernes idrætsfaciliteter mere anvendelige til foreningsbrug.
3. Indstiller til kommunalbestyrelsen, at udearealet på Ny Hollænderskolen inkluderes under ordningen Åbne Friarealer, når ombygningen af skolegården er færdig forventeligt primo 2023.
4. Tager status for åbne friarealer til efterretning.

Børne- og ungeområdet indstiller, at børneudvalget tager status for åbne friarealer til efterretning.

Beslutning fra Undervisningsudvalget 2022-25, 21. november 2022, pkt. 112:

Undervisningsudvalget:

1. godkendte, at der ikke iværksættes støjreducerende tiltag på Skolen på La Cours Vej for midler afsat ifm. tillægsaftalen til budget 2022.
2. godkendte, at der inden for rammen afsat til støjreducerende tiltag på Skolen på La Cours Vej ifm. tillægsaftalen til budget 2022 anvendes ca. 200.000 kr. på tiltag, der gør skolernes idrætsfaciliteter mere anvendelige til foreningsbrug.
3. indstillede til kommunalbestyrelsen, at udearealet på Ny Hollænderskolen inkluderes under ordningen Åbne Friarealer, når ombygningen af skolegården er færdig forventeligt primo 2023.
4. tog status for åbne friarealer til efterretning.

Indstilling 21. november 2022, pkt. 110:

Børne- og ungeområdet indstiller, at undervisningsudvalget:

1. Godkender, at der ikke iværksættes støjreducerende tiltag på Skolen på La Cours Vej for midler afsat ifm. tillægsaftalen til budget 2022.
2. Godkender, at der inden for rammen afsat til støjreducerende tiltag på Skolen på La Cours Vej ifm. tillægsaftalen til budget 2022 anvendes ca. 200.000 kr. på tiltag, der gør skolernes idrætsfaciliteter mere anvendelige til foreningsbrug.
3. Indstiller til kommunalbestyrelsen, at udearealet på Ny Hollænderskolen inkluderes under ordningen Åbne Friarealer, når ombygningen af skolegården er færdig forventeligt primo 2023.
4. Tager status for åbne friarealer til efterretning.

Børne- og ungeområdet indstiller, at børneudvalget tager status for åbne friarealer til efterretning.

Beslutning fra Børneudvalget 2022-25, 21. november 2022, pkt. 110:

Børneudvalget tog status for åbne friarealer til efterretning.

Bilag

Notat om støjreducerende tiltag på Skolen på La Cours Vej

Bilag 2: Henvendelse fra naboer til Ny Hollænderskolen

Punkt 374: Bevæg Dig For Livet - Frederiksberg - fornyelse af aftale fra 2023

18.20.00-P20-4-21

Resume

I Budget 2023 er der sat udviklingsmidler af til at indgå en ny aftale med idrætsorganisationerne (inkl. FIU) om Bevæg Dig For Livet - Frederiksberg. Med denne sag fremlægges et udkast til aftalegrundlag for 2023-27, idet idrætsorganisationerne ønsker en 5-årig aftale og er klar til at yde tilskud til projektledelse i hele perioden. I aftaleudkastet er sigtet stadig at fremme idrætsdeltagelsen og øge antallet af medlemmer i idrætsforeningerne og andre motionsfællesskaber på Frederiksberg. Der er især fokus på at aktivere seniorer, piger/kvinder og børn. Samtidig er fokus med den nye aftale også at påvirke faktorer, som har en mere indirekte betydning for idrætsaktiviteten, nemlig frivillighed, faciliteter samt idrætsudbuddets omfang og synlighed. I sagen er ligeledes foreslået en justeret politisk projektorganisation.

Beslutning

Magistraten og Kultur- og Fritidsudvalget indstiller,

1. at aftaleudkastet tiltrædes (under forudsætning af at idrættens parter tilsvarende tiltræder udkastet),
2. at den kommunale repræsentation i den politiske følgegruppe udgøres af 2 medlemmer fra henholdsvis Kultur- og Fritidsudvalget, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget, Børneudvalget, Undervisningsudvalget samt Folkeoplysningsudvalget: Fra Folkeoplysningsudvalget deltager formand og næstformand, fra de øvrige 4 udvalg deltager formanden fra hvert udvalg samt et medlem fra den valggruppe, som udvalgets for-mand ikke er en del af. Desuden deltager Borgmesteren i første møde og herefter efter behov,
3. at der senest i sommeren 2024 gøres status for indsatserne med henblik på vurdering af præmisserne for eventuelt at fortsætte aftalen til og med 2027,
4. at der gives en indtægtsbevilling under Kultur- og Fritidsudvalget på 182.500 kr. i 2023 og 2024 til at dække bidraget fra DIF og DGI til en fælles fuldtids projektleder (inkl. markedsføringsressourcer), og
5. at der gives en udgiftsbevilling under Kultur- og Fritidsudvalget på 182.500 kr. i 2023 og 2024 til at dække DIFs og DGIs bidrag til den fælles fuldtids projektleder (inkl. markedsføringsressourcer).

Magistraten og Undervisningsudvalget indstiller:

- 1.at aftaleudkastet tiltrædes (under forudsætning af at idrættens parter tilsvarende tiltræder udkastet),
- 2.at den kommunale repræsentation i den politiske følgegruppe udgøres af 2 medlemmer fra henholdsvis Kultur- og Fritidsudvalget, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget, Børneudvalget, Undervisningsudvalget samt Folkeoplysningsudvalget: Fra Folkeoplysningsudvalget deltager formand og næstformand, fra de øvrige 4 udvalg deltager formanden fra hvert udvalg samt et medlem fra den valggruppe, som udvalgets formand ikke er en del af. Desuden deltager Borgmesteren i første møde og herefter efter behov,
- 3.at der senest i sommeren 2024 gøres status for indsatserne med henblik på vurdering af præmisserne for eventuelt at fortsætte aftalen til og med 2027,
- 4.at der gives en indtægtsbevilling under Kultur- og Fritidsudvalget på 182.500 kr. i 2023 og 2024 til at dække bidraget fra DIF og DGI til en fælles fuldtids projektleder (inkl. markedsføringsressourcer), og
- 5.at der gives en udgiftsbevilling under Kultur- og Fritidsudvalget på 182.500 kr. i 2023 og 2024 til at dække DIFs og DGIs bidrag til den fælles fuldtids projektleder (inkl. markedsføringsressourcer).

Magistraten og Børneudvalget indstiller:

- 1.at aftaleudkastet tiltrædes (under forudsætning af at idrættens parter tilsvarende tiltræder udkastet),
- 2.at den kommunale repræsentation i den politiske følgegruppe udgøres af 2 medlemmer fra henholdsvis Kultur- og Fritidsudvalget, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget, Børneudvalget, Undervisningsudvalget samt Folkeoplysningsudvalget: Fra Folkeoplysningsudvalget deltager formand og næstformand, fra de øvrige 4 udvalg deltager formanden fra hvert udvalg samt et medlem fra den valggruppe, som udvalgets formand ikke er en del af. Desuden deltager Borgmesteren i første møde og herefter efter behov,
- 3.at der senest i sommeren 2024 gøres status for indsatserne med henblik på vurdering af præmisserne for eventuelt at fortsætte aftalen til og med 2027,
- 4.at der gives en indtægtsbevilling under Kultur- og Fritidsudvalget på 182.500 kr. i 2023 og 2024 til at dække bidraget fra DIF og DGI til en fælles fuldtids projektleder (inkl. markedsføringsressourcer), og
- 5.at der gives en udgiftsbevilling under Kultur- og Fritidsudvalget på 182.500 kr. i 2023 og 2024 til at dække DIFs og DGIs bidrag til den fælles fuldtids projektleder (inkl. markedsføringsressourcer).

Magistraten og Sundheds- og Forebyggelsesudvalget indstiller:

1. at aftaleudkastet tiltrædes (under forudsætning af at idrættens parter tilsvarende tiltræder udkastet),

2. at den kommunale repræsentation i den politiske følgegruppe udgøres af 2 medlemmer fra henholdsvis Kultur- og Fritidsudvalget, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget, Børneudvalget, Undervisningsudvalget samt Folkeoplysningsudvalget: Fra Folkeoplysningsudvalget deltager formand og næstformand, fra de øvrige 4 udvalg deltager formanden fra hvert udvalg samt et medlem fra den valggruppe, som udvalgets formand ikke er en del af. Desuden deltager Borgmesteren i første møde og herefter efter behov,
3. at der senest i sommeren 2024 gøres status for indsatserne med henblik på vurdering af præmisserne for eventuelt at fortsætte aftalen til og med 2027,
4. at der gives en indtægtsbevilling under Kultur- og Fritidsudvalget på 182.500 kr. i 2023 og 2024 til at dække bidraget fra DIF og DGI til en fælles fuldtids projektleder (inkl. markedsføringsressourcer).

Indstilling

Kultur- og Fritidsudvalget indstiller,

1. at aftaleudkastet tiltrædes (under forudsætning af at idrættens parter tilsvarende tiltræder udkastet),
2. at den kommunale repræsentation i den politiske følgegruppe udgøres af 2 medlemmer fra henholdsvis Kultur- og Fritidsudvalget, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget, Børneudvalget, Undervisningsudvalget samt Folkeoplysningsudvalget: Fra Folkeoplysningsudvalget deltager formand og næstformand, fra de øvrige 4 udvalg deltager formanden fra hvert udvalg samt et medlem fra den valggruppe, som udvalgets formand ikke er en del af. Desuden deltager Borgmesteren i første møde og herefter efter behov,
3. at der senest i sommeren 2024 gøres status for indsatserne med henblik på vurdering af præmisserne for eventuelt at fortsætte aftalen til og med 2027,
4. at der gives en indtægtsbevilling under Kultur- og Fritidsudvalget på 182.500 kr. i 2023 og 2024 til at dække bidraget fra DIF og DGI til en fælles fuldtids projektleder (inkl. markedsføringsressourcer), og
5. at der gives en udgiftsbevilling under Kultur- og Fritidsudvalget på 182.500 kr. i 2023 og 2024 til at dække DIFs og DGI's bidrag til den fælles fuldtids projektleder (inkl. markedsføringsressourcer).

Undervisningsudvalget indstiller:

1. at aftaleudkastet tiltrædes (under forudsætning af at idrættens parter tilsvarende tiltræder udkastet),
2. at den kommunale repræsentation i den politiske følgegruppe udgøres af 2 medlemmer fra henholdsvis Kultur- og Fritidsudvalget, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget, Børneudvalget, Undervisningsudvalget samt Folkeoplysningsudvalget: Fra Folkeoplysningsudvalget deltager formand og næstformand, fra de øvrige 4 udvalg deltager formanden fra hvert udvalg samt et medlem fra den valggruppe, som udvalgets formand ikke er en del af. Desuden deltager Borgmesteren i første møde og herefter efter behov,
3. at der senest i sommeren 2024 gøres status for indsatserne med henblik på vurdering af præmisserne for eventuelt at fortsætte aftalen til og med 2027,
4. at der gives en indtægtsbevilling under Kultur- og Fritidsudvalget på 182.500 kr. i 2023 og 2024 til at dække bidraget fra DIF og DGI til en fælles fuldtids projektleder (inkl. markedsføringsressourcer), og
5. at der gives en udgiftsbevilling under Kultur- og Fritidsudvalget på 182.500 kr. i 2023 og 2024 til at dække DIFs og DGI's bidrag til den fælles fuldtids projektleder (inkl. markedsføringsressourcer).

Børneudvalget indstiller:

1. at aftaleudkastet tiltrædes (under forudsætning af at idrættens parter tilsvarende tiltræder udkastet),
2. at den kommunale repræsentation i den politiske følgegruppe udgøres af 2 medlemmer fra henholdsvis Kultur- og Fritidsudvalget, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget, Børneudvalget, Undervisningsudvalget samt Folkeoplysningsudvalget: Fra Folkeoplysningsudvalget deltager formand og næstformand, fra de øvrige 4 udvalg deltager formanden fra hvert udvalg samt et medlem fra den valggruppe, som udvalgets formand ikke er en del af. Desuden deltager Borgmesteren i første møde og herefter efter behov,
3. at der senest i sommeren 2024 gøres status for indsatserne med henblik på vurdering af præmisserne for eventuelt at fortsætte aftalen til og med 2027,
4. at der gives en indtægtsbevilling under Kultur- og Fritidsudvalget på 182.500 kr. i 2023 og 2024 til at dække bidraget fra DIF og DGI til en fælles fuldtids projektleder (inkl. markedsføringsressourcer), og
5. at der gives en udgiftsbevilling under Kultur- og Fritidsudvalget på 182.500 kr. i 2023 og 2024 til at dække DIFs og DGI's bidrag til den fælles fuldtids projektleder (inkl. markedsføringsressourcer).

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget behandler først sagen den 28. november, og der må derfor tages forbehold for udvalgets indstilling.

Sagsfremstilling

Bevæg Dig For Livet - Frederiksberg er et partnerskab mellem DIF, DGI og Frederiksberg Kommune med Frederiksberg Idræt (FIU) som tæt samarbejdspartner. Den oprindelige aftale om Bevæg Dig For Livet udløber den 31. december 2022. Derfor indledte parterne i maj en dialog om mulighed for forlængelse på Frederiksberg. Det førte til, at der i budget 2023 blev sat kommunale udviklingsmidler af til at fortsætte samarbejdet i 2023 og 2024. Idrætsorganisationerne DIF og DGI

har tilsvarende valgt Frederiksberg ud som en af de 6 visionskommuner i landet, som organisationerne fortsat ønsker at bidrage til med projektledelsesmidler i en ny 5-års periode.

Af bilag A fremgår et forslag til en ny aftale for Bevæg Dig For Livet-Frederiksberg, gældende for 2023-27. Aftaleudkastet bygger på drøftelser i den politiske følgegruppe i foråret 2022, drøftelser i den administrative styregruppe, som rummer ledelsesrepræsentanter på tværs af forvaltningen samt idrættens parter. FIU indgår også i styregruppen på administrativt niveau og har meddelt, at de gerne ser sig som medunderskriver på en kommende aftale.

Vision og indsatsområder

I aftaleudkastet lægges op til, at sigtet for den nye aftale stadig er at fremme idrætsdeltagelsen og øge antallet af medlemmer i idrætsforeningerne og andre motionsfællesskaber på Frederiksberg. Der foreslås en fælles vision for aftaleparterne, der lyder:

"Vi arbejder for at alle borgere på Frederiksberg har let og lige adgang til attraktive motions- og idrætsfællesskaber, Vi fremmer motion drevet af lyst og engagement – og inspirerer borgerne til at leve et aktivt liv"

I forårets indledende drøftelser var der politisk interesse for en række punkter i et kommende samarbejde. I tilblivelsen af nærværende aftaleudkast er punkterne blevet konkretiseret og prioriteret. Der er lagt vægt på at prioritere relativt få indsatsområder, sådan at det bliver muligt også at arbejde i dybden frem for at rumme mange forskellige målgrupper og indsatser, som der kun vil kunne arbejdes mere overfladisk med.

På den baggrund er der især fokus på at aktivere seniorer, samt piger/kvinder og børn. Samtidig er fokus med aftalen også at påvirke faktorer, som har en mere indirekte betydning for idrætsaktiviteten, nemlig frivillighed, faciliteter samt idrætsudbuddets omfang og synlighed. Overordnet set, foreslås det at nedenstående målsætninger ligger til grund for indsatsen i de kommende år.

Vi lykkes med aftalen, når:

- flere bidrager aktivt til og løfter opgaver i idrættens fællesskaber
- vi skaber plads til endnu flere aktive i byens rum og rammer
- markant flere borgere bliver motionsaktive (f.eks. piger/kvinder, børn og ældre)
- partnerskabets indsatser spiller sammen med andre aktørers sociale tiltag, og understøtter en højere grad af deltagelseslighed f.eks. ift. ensomme ældre og sårbare børn og unge

I forlængelse af målsætningerne er formuleret 4 arbejdsprincipper, som flugter med hvert af de fire indsatsområder. Aftaleudkastets bilag 1 vedlagt sagen (her som bilag B) beskriver nærmere, hvad der kan arbejdes med inden for hvert indsatsområde.

Frivillighed og fællesskaber

Vi fremmer engagement, initiativ og fællesskab for at understøtte frivillige idrætsaktører i at skabe et bredt udbud af attraktive aktiviteter

Faciliteter og byrum

Vi udvikler, vedligeholder og optimerer udnyttelsen af idrætsfaciliteter og byrum for at give flest mulige borgere adgang til at mødes med udgangspunkt i idræt og motion

Øget udbud og styrket synlighed

Vi øger mængden af, variationen i og synligheden af det samlede udbud, blandt idrætsforeninger og andre motionsfællesskaber

Målgrupper med særlig fokus

Vi skaber flere og bedre muligheder for at dyrke idræt og motion i fællesskab i første omgang med særlig fokus på piger/kvinder, børn samt ældre

Projektorganisering

I stil med den nuværende organisering af Bevæg Dig For Livet - Frederiksberg, foreslås det fortsat at have en politisk følgegruppe, som bl.a. sikrer at Bevæg Dig For Livet går på tværs af den kommunale organisation, at der sikres politisk fokus og fremdrift i fælles initiativer, og at partnerskabets erfaringer bliver drøftet med henblik på at vurdere sammensætningen af indsatser holdt op imod målsætningerne.

Udover idrættens repræsentanter foreslås det at den politiske følgegruppe består af 2 medlemmer fra hhv. Kultur- og Fritidsudvalget, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget, Børneudvalget, Undervisningsudvalget samt Folkeoplysningsudvalget: Fra Folkeoplysningsudvalget deltager formand og næstformand, fra de øvrige 4 udvalg deltager

formanden fra hvert udvalg samt et medlem fra den valggruppe, som udvalgets formand ikke er en del af. Desuden deltager Borgmesteren i første møde og herefter efter behov,

Formanden for Kultur- og Fritidsudvalget er formand.

Der lægges op til at den politiske følgegruppe mødes min. en gang årligt, typisk i foråret.

De kommunale medlemmer af den politiske følgegruppe, har samtidig til opgave at medtænke vision og arbejdsprincipper for Bevæg Dig For Livet – Frederiksberg, også når de indgår i andre kommunale fagudvalg end de her nævnte. For at fremme at dette sker, drøfter alle kommunale fagudvalg en gang årligt såkaldte ”indspil til bevæg dig for livet” inden for fagudvalgets område (i løbet af vinteren).

Den politiske følgegruppe understøttes af en administrativ styregruppe, som på tilsvarende vis er sammensat bredt på tværs af kommunale fagområder og med idrættens repræsentanter. Kommissorium for den administrative styregruppe fremgår af aftalens bilag 2 (her vedlagt som Bilag C)

Faseinddeling

På baggrund af idrætsorganisationernes ønske og prioritering af projektledelsesmidler lægges op til at aftalen løber i fem år: 1.1.23-31.12.27. Det foreslås, at aftalen deles op i to faser, hvor fase 1 udløber den 31. december 2024.

Faseinddelingen tager højde for, at der i Frederiksberg Kommune indtil videre er afsat udviklingsmidler til brug for aftalen i 2023 og 2024 – men hjælper også til at sikre den nødvendige fremdrift og give mulighed for at gear ressourcerne bedst muligt ift., hvad der har effekt. For at sikre ubrudt fremdrift i arbejdet, laves senest i sommeren 2024 en status for indsatserne med henblik på vurdering af præmisserne for eventuelt at fortsætte aftalen til og med 2027.

Økonomi

DIF og DGI har afsat 250.000 kr. i årene 2023-2027 (begge inkl.) til bidrag til en fælles fuldtids projektleder (inkl. markedsføringsressource), under forudsætning af, at kommunen som minimum afsætter tilsvarende beløb.

Projektlederressourcen deles i praksis således, at 32 timer/uge varetages af Frederiksberg Kommune, og 5 timer/uge varetages af DGI Storkøbenhavn. Projektlederbidraget fra idrætsorganisationerne til kommunen beløber sig således til 182.500 kr. idet de resterende 67.500 kr. anvendes til ressourcen placeret i DGI Storkøbenhavn.

Herudover har kommunen med Budget 2023 afsat 500.000 kr. i kommunale udviklingsmidler til Bevæg Dig For Livet - Frederiksberg i årene 2023 og 2024. De efterfølgende aftaleårs økonomi vurderes i forbindelse med senere budgetprocesser. Se yderligere beskrivelse af parternes ressourcebidrag i aftalens bilag 2 (vedlagt som bilag C).

Fundraising

Det fremgår af aftaleudkastet, at parterne i fællesskab bidrager til fundraising ift. større strategiske indsatser, når ressourceforbrug til dette forventes mindre end størrelsen af et evt. fondsbidrag. De kommunale udviklingsmidler kan i en vis udstrækning medregnes som medfinansiering i fondsansøgninger, der sigter på støtte til indsatser, der foregår på Frederiksberg specifikt.

Økonomi i øvrigt

Det fremgår desuden af aftalegrundlaget at det er "i aftaleparternes fælles interesse, at de eksisterende kommunale tilskudsmodeller på folkeoplysningsområdet samlet set ikke forringes. Derfor fastholdes demografireguleringen af aktivitetstilskuddet, og der sigtes på at tilskud og puljer målrettet idrætsforeningerne ikke udhules i aftaleperioden."

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Kultur- og Fritidsudvalget, Børneudvalget, Undervisningsudvalget, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget, Magistraten og Kommunalbestyrelsen.

Historik

Indstilling 21. november 2022, pkt. 114:

Forvaltningen indstiller

1. at aftaleudkastet tiltrædes (under forudsætning af at idrættens parter tilsvarende tiltræder udkastet),
2. at den kommunale repræsentation i den politiske følgegruppe udgøres af 2 medlemmer fra henholdsvis Kultur- og Fritidsudvalget, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget, Børneudvalget, Undervisningsudvalget samt Folkeoplysningsudvalget: Fra Folkeoplysningsudvalget deltager formand og næstformand, fra de øvrige 4 udvalg

- deltager formanden fra hvert udvalg samt et medlem fra den valggruppe, som udvalgets formand ikke er en del af. Desuden deltager Borgmesteren i første møde og herefter efter behov,
3. at der senest i sommeren 2024 gøres status for indsatserne med henblik på vurdering af præmisserne for eventuelt at fortsætte aftalen til og med 2027,
  4. at der gives en indtægtsbevilling under Kultur- og Fritidsudvalget på 182.500 kr. i 2023 og 2024 til at dække bidraget fra DIF og DGI til en fælles fuldtids projektleder (inkl. markedsføringsressourcer), og
  5. at der gives en udgiftsbevilling under Kultur- og Fritidsudvalget på 182.500 kr. i 2023 og 2024 til at dække DIFs og DGIs bidrag til den fælles fuldtids projektleder (inkl. markedsføringsressourcer).

Beslutning fra Undervisningsudvalget 2022-25, 21. november 2022, pkt. 114:

Undervisningsudvalget indstillede:

1. at aftaleudkastet tiltrædes (under forudsætning af at idrættens parter tilsvarende tiltræder udkastet),
2. at den kommunale repræsentation i den politiske følgegruppe udgøres af 2 medlemmer fra henholdsvis Kultur- og Fritidsudvalget, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget, Børneudvalget, Undervisningsudvalget samt Folkeoplysningsudvalget: Fra Folkeoplysningsudvalget deltager formand og næstformand, fra de øvrige 4 udvalg deltager formanden fra hvert udvalg samt et medlem fra den valggruppe, som udvalgets formand ikke er en del af. Desuden deltager Borgmesteren i første møde og herefter efter behov,
3. at der senest i sommeren 2024 gøres status for indsatserne med henblik på vurdering af præmisserne for eventuelt at fortsætte aftalen til og med 2027,
4. at der gives en indtægtsbevilling under Kultur- og Fritidsudvalget på 182.500 kr. i 2023 og 2024 til at dække bidraget fra DIF og DGI til en fælles fuldtids projektleder (inkl. markedsføringsressourcer), og
5. at der gives en udgiftsbevilling under Kultur- og Fritidsudvalget på 182.500 kr. i 2023 og 2024 til at dække DIFs og DGIs bidrag til den fælles fuldtids projektleder (inkl. markedsføringsressourcer).

Indstilling 21. november 2022, pkt. 118:

Forvaltningen indstiller

1. at aftaleudkastet tiltrædes (under forudsætning af at idrættens parter tilsvarende tiltræder udkastet),
2. at den kommunale repræsentation i den politiske følgegruppe udgøres af 2 medlemmer fra henholdsvis Kultur- og Fritidsudvalget, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget, Børneudvalget, Undervisningsudvalget samt Folkeoplysningsudvalget: Fra Folkeoplysningsudvalget deltager formand og næstformand, fra de øvrige 4 udvalg deltager formanden fra hvert udvalg samt et medlem fra den valggruppe, som udvalgets formand ikke er en del af. Desuden deltager Borgmesteren i første møde og herefter efter behov,
3. at der senest i sommeren 2024 gøres status for indsatserne med henblik på vurdering af præmisserne for eventuelt at fortsætte aftalen til og med 2027,
4. at der gives en indtægtsbevilling under Kultur- og Fritidsudvalget på 182.500 kr. i 2023 og 2024 til at dække bidraget fra DIF og DGI til en fælles fuldtids projektleder (inkl. markedsføringsressourcer), og
5. at der gives en udgiftsbevilling under Kultur- og Fritidsudvalget på 182.500 kr. i 2023 og 2024 til at dække DIFs og DGIs bidrag til den fælles fuldtids projektleder (inkl. markedsføringsressourcer).

Indstilling 21. november 2022, pkt. 113:

Forvaltningen indstiller

1. at aftaleudkastet tiltrædes (under forudsætning af at idrættens parter tilsvarende tiltræder udkastet),
2. at den kommunale repræsentation i den politiske følgegruppe udgøres af 2 medlemmer fra henholdsvis Kultur- og Fritidsudvalget, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget, Børneudvalget, Undervisningsudvalget samt Folkeoplysningsudvalget: Fra Folkeoplysningsudvalget deltager formand og næstformand, fra de øvrige 4 udvalg deltager formanden fra hvert udvalg samt et medlem fra den valggruppe, som udvalgets formand ikke er en del af. Desuden deltager Borgmesteren i første møde og herefter efter behov,
3. at der senest i sommeren 2024 gøres status for indsatserne med henblik på vurdering af præmisserne for eventuelt at fortsætte aftalen til og med 2027,
4. at der gives en indtægtsbevilling under Kultur- og Fritidsudvalget på 182.500 kr. i 2023 og 2024 til at dække bidraget fra DIF og DGI til en fælles fuldtids projektleder (inkl. markedsføringsressourcer), og
5. at der gives en udgiftsbevilling under Kultur- og Fritidsudvalget på 182.500 kr. i 2023 og 2024 til at dække DIFs og DGIs bidrag til den fælles fuldtids projektleder (inkl. markedsføringsressourcer).

Beslutning fra Børneudvalget 2022-25, 21. november 2022, pkt. 113:

Børneudvalget godkendte:

1. at aftaleudkastet tiltrædes (under forudsætning af at idrættens parter tilsvarende tiltræder udkastet),
2. at den kommunale repræsentation i den politiske følgegruppe udgøres af 2 medlemmer fra henholdsvis Kultur- og Fritidsudvalget, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget, Børneudvalget, Undervisningsudvalget samt Folkeoplysningsudvalget: Fra Folkeoplysningsudvalget deltager formand og næstformand, fra de øvrige 4 udvalg deltager formanden fra hvert udvalg samt et medlem fra den valggruppe, som udvalgets formand ikke er en del af. Desuden deltager Borgmesteren i første møde og herefter efter behov,
3. at der senest i sommeren 2024 gøres status for indsatserne med henblik på vurdering af præmisserne for eventuelt at fortsætte aftalen til og med 2027,
4. at der gives en indtægtsbevilling under Kultur- og Fritidsudvalget på 182.500 kr. i 2023 og 2024 til at dække bidraget fra DIF og DGI til en fælles fuldtids projektleder (inkl. markedsføringsressourcer), og
5. at der gives en udgiftsbevilling under Kultur- og Fritidsudvalget på 182.500 kr. i 2023 og 2024 til at dække DIFs og DGIs bidrag til den fælles fuldtids projektleder (inkl. markedsføringsressourcer).

Bilag

BILAG A - Aftaleudkast pr 15112022 - REN

BILAG B - Aftalens bilag 1 - 15112022 REN Sigtepile og mulige konkrete indsatser

BILAG C - Aftalens bilag 2 - 15112022 REN Ressourcebidrag, administrativ styregruppe, datagrundlag mv

Bevillingsskema Bevæg Dig For Livet

Punkt 375: Fondsbidrag til projekter på biblioteket 2022

00.06.04-G01-1-22

Resume

Fondsbidrag som overstiger 25.000 kr. skal i henhold til kommunens styringsregler søge indtægts- og udgiftsbevilling via politisk behandling. Denne sag gør status på bidrag til projekterne Kulturnat 2022, Lokalsamfundsagenter og højskoledage 2022.

Beslutning

Magistraten og Kultur- og Fritidsudvalget indstiller,

1. at der til projekt Kulturnat 2022 gives en indtægtsbevilling på 85.000 kr. i forbindelse med donation fra Foreningen Kulturnatten i København,
2. at der til dækning af udgifter i projekt Kulturnat 2022 gives en udgiftsbevilling på 70.125 kr. i 2022,
3. at der til dækning af den kommunale momsudligningsordning gives en udgiftsbevilling på 14.475 kr. i 2022,
4. at der til projekt Lokalsamfundsagenter gives en indtægtsbevilling på 100.000 kr. i forbindelse med donation fra Foreningen Kulturnatten i København,
5. at der til dækning af udgifter i projekt Lokalsamfundsagenter gives en udgiftsbevilling på 82.500 kr. i 2022,
6. at der til dækning af den kommunale momsudligningsordning gives en udgiftsbevilling på 17.500 kr. i 2022,
7. at der til projekt Højskoledage 2022 gives en indtægtsbevilling på 40.000 kr. i forbindelse med donation fra Frederiksberg Fonden,
8. at der til dækning af udgifter i projekt Højskoledage gives en udgiftsbevilling på 33.000 kr. i 2022, og
9. at der til dækning af den kommunale momsudligningsordning gives en udgiftsbevilling på 7.000 kr. i 2022.

Indstilling

Kultur- og Fritidsudvalget indstiller,

1. at der til projekt Kulturnat 2022 gives en indtægtsbevilling på 85.000 kr. i forbindelse med donation fra Foreningen Kulturnatten i København,
2. at der til dækning af udgifter i projekt Kulturnat 2022 gives en udgiftsbevilling på 70.125 kr. i 2022,
3. at der til dækning af den kommunale momsudligningsordning gives en udgiftsbevilling på 14.475 kr. i 2022,
4. at der til projekt Lokalsamfundsagenter gives en indtægtsbevilling på 100.000 kr. i forbindelse med donation fra Foreningen Kulturnatten i København,
5. at der til dækning af udgifter i projekt Lokalsamfundsagenter gives en udgiftsbevilling på 82.500 kr. i 2022,
6. at der til dækning af den kommunale momsudligningsordning gives en udgiftsbevilling på 17.500 kr. i 2022,
7. at der til projekt Højskoledage 2022 gives en indtægtsbevilling på 40.000 kr. i forbindelse med donation fra Frederiksberg Fonden,
8. at der til dækning af udgifter i projekt Højskoledage gives en udgiftsbevilling på 33.000 kr. i 2022, og
9. at der til dækning af den kommunale momsudligningsordning gives en udgiftsbevilling på 7.000 kr. i 2022.

Sagsfremstilling

Biblioteket Frederiksberg har modtaget tre fondsbidrag, der søges indtægts- og udgiftsbevilling:

1. Foreningen Kulturnatten i København har bevilget 85.000 kr. til Biblioteket Frederiksberg til afvikling af aktiviteter på biblioteket i forbindelse med kulturnatten 2022.
2. Frederiksberg Fonden har bevilget 100.000 kr. til Biblioteket Frederiksberg til projektet Lokalsamfundsagenter, som forankret på Medborgercentret Nordens Plads har arbejdet koncentreret med at skabe rammer for, at borgerne på Frederiksberg har kunnet agere som medskabere for 'det gode liv' i deres nærområde, idet udvalgte borgere fra forskellige nærområder på Frederiksberg uddannes til Lokalsamfundsagenter – dvs. borgere som skaber vækst, aktivitet, liv og glæde for andre borgere gennem frivilligt drevne og lokalt forankrede initiativer.
3. Frederiksberg Fonden har bevilget 40.000 kr. til afvikling af Højskoledage på Medborgercentret Nordens Plads. Højskoledagene giver igennem foredrag og aktiviteter viden, inspiration og mulighed for debat på tværs af de lokale boligområder, og giver beboerne i lokalområdet flere kulturelle oplevelser. Dette for at højne den generelle trivsel, livskvalitet og sociale bæredygtighed i området.

Økonomi

Fondsbidrag, som overstiger 25.000 kr., skal iht. Kommunens styringsregler søge indtægts- og udgiftsbevilling via politisk behandling. Idet indtægts- og udgiftsbevillingerne i sagen er udgiftsneutrale serviceudgifter, gennemføres projektet inden for de afsatte rammer i sagen.

De modtagne tilskud er omfattet af momsudligning, hvoraf 17,5 pct. af de samlede tilskud på 225 t.kr. afregnes til momsudligningsordningen, mens de resterende 186 t.kr. anvendes til at gennemføre projekterne.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Kultur- og Fritidsudvalget, Magistraten, Kommunalbestyrelsen.

Historik

Indstilling 21. november 2022, pkt. 119:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at der til projekt Kulturnat 2022 gives en indtægtsbevilling på 85.000 kr. i forbindelse med donation fra Foreningen Kulturnatten i København,
2. at der til dækning af udgifter i projekt Kulturnat 2022 gives en udgiftsbevilling på 70.125 kr. i 2022,
3. at der til dækning af den kommunale momsudligningsordning gives en udgiftsbevilling på 14.475 kr. i 2022,
4. at der til projekt Lokalsamfundsagenter gives en indtægtsbevilling på 100.000 kr. i forbindelse med donation fra Foreningen Kulturnatten i København,
5. at der til dækning af udgifter i projekt Lokalsamfundsagenter gives en udgiftsbevilling på 82.500 kr. i 2022,
6. at der til dækning af den kommunale momsudligningsordning gives en udgiftsbevilling på 17.500 kr. i 2022,
7. at der til projekt Højskoledage 2022 gives en indtægtsbevilling på 40.000 kr. i forbindelse med donation fra Frederiksberg Fonden,
8. at der til dækning af udgifter i projekt Højskoledage gives en udgiftsbevilling på 33.000 kr. i 2022, og
9. at der til dækning af den kommunale momsudligningsordning gives en udgiftsbevilling på 7.000 kr. i 2022.

Bilag

Bevillingsskema Fondsbidrag på projekter på biblioteket 2022

Punkt 376: Statusopfølgning på klimafondsprojekter

00.16.02-A00-3-22

Resume

Magistraten får med denne sag en statusopfølgning på Klimafonden og fremdriften i de projekter, der er udmøntet i perioden 2020-2025.

Beslutning

Magistraten tog statusopfølgningen til efterretning.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller til Magistraten, at statusopfølgningen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

I budget 2020 og budget 2021 er der afsat midler til klimafonden for samlet 65 mio. kr i perioden 2021-2025. Magistraten har tidligere godkendt forslag til disponering af Klimafonden.

I forbindelse med Magistratens godkendelse af disponeringen af midlerne for perioden 2021-2025 på møde den 31. maj 2021, bad Magistraten samtidig forvaltningen om en politisk opfølgning på projekterne – herunder også de tidligere besluttede projekter under Klimafonden.

Forvaltningen har på den baggrund udarbejdet en statusopfølgning på Klimafonden og fremdriften i projekterne. Statusopfølgningen er vedhæftet som bilag 1 og indeholder foruden status på projekterne/initiativerne også en kort beskrivelse af indhold, baggrund, målsætning og CO₂-reduktionseffekt fra de oprindelige klimafondsoplæg.

Samlet set viser statusopfølgningen på Klimafonden og de igangsatte projekter, at projekterne med planlagt opstart i 2020 og 2021 har været udfordrede og forsinkede pga. coronapandemien. En række projekter er afsluttet, men forsinkelsen har betydet, at nogle projekter, som skulle have været afsluttet, er blevet forlænget. For den samlede økonomi betyder det, at dele af økonomien fra årene enten er lagt i kassen eller overført til senere brug i projektperioden.

I 2022 har der været bedre mulighed for at få projekterne godt i gang. De fleste projekter følger tidsplanen og har tilsvarende forbrug af midler som planlagt. Der er dog fortsat projekter, som er forsinkede, blandt andet på grund af ændrede prioriteringer, som følge af situationen i Ukraine eller ændrede planer hos eksterne samarbejdspartnere.

Følgende projekter er gennemført og afsluttet på nuværende tidspunkt:

- Projekt B - Delebiler - i Svømmehalskvarteret
- Projekt E - Bæredygtighed på skoleskemaet
- Projekt 3 - Grønne køretøjer i udbud af serviceydelser
- Projekt 7 - CO₂-reduktion i vejbelysning (anlæg)
- Projekt 8 - CO₂-reducerende udbud af anlægsprojekter
- Projekt 10 - Digital platform for elbilladestandere til virksomheder/arbejdspladser
- Projekt 16 - Klimavækst - klimaforbedringer og beskæftigelse

Herudover er følgende projekter afsluttet før planlagt eller reduceret i økonomisk omfang:

- Projekt G - Bæredygtighedsråd og strategiske initiativer: Kommunalbestyrelsen besluttede i forbindelse med konstitueringsaftalen at nedlægge bæredygtighedsrådet med udgangen af 2021. Projektet er således samlet afsluttet, idet dog mindre dele af opgaver og økonomi overflyttes til klimafondsprojekt 15 - "Klima- og energifaglig implementering af klimaplan" i forbindelse med 3. forventede regnskab.
- Projekt H - Bæredygtighedslaboratorium: Magistraten har den 28. marts 2022 besluttet at opsiges kontrakten med Station om udvikling og drift af Bæredygtighedslaboratoriet.
- Projekt 2 - Fremrykning af 100 pct. el-busdrift til 2025: Projektet gennemføres som planlagt, men på baggrund af erfaringer fra udbud af buslinjer i 2023 og reducerede estimater på fremtidige udgifter er der fundet et mindre behov for finansiering fra klimafonden.

Økonomi

I bilag 2 fremgår en oversigt over økonomien i den samlede portefølje af klimafondsprojekter. Oversigten viser både det oprindelige økonomiske omfang af de enkelte projekter i perioden 2020 til 2025, det aktuelle budget, samt årsagen til forskellen i form af at midler, der er lagt i kassen eller omprioriteret til andre klimafondsprojekter. I alt er der lagt 7,8 mio. kr. i kassen ud af de oprindeligt afsatte 65 mio. kr. i perioden 2020-2025.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Magistraten, Klima-, Plan- og Boligudvalget

Bilag

Status for projekter i klimafond til MAG

Bilag 2 Økonomitabel klimafond

Punkt 377: Disponering af midler til vedligehold af kommunale ejendomme

82.07.00-000-3-21

Resume

For at sikre en tilfredsstillende vedligeholdelsestilstand af de kommunale ejendomme indstilles det, at de afsatte midler i Budget 2023 udmøntes til renovering af en række kommunale bygninger i 2023. Det indstilles, at der afsættes bevilling og rådighedsbeløb for i alt 18,97 mio. kr. fordelt med 8,34 mio. kr. til vedligehold af dagtilbud samt 10,63 mio. kr. til vedligehold af øvrige kommunale ejendomme.

Beslutning

Magistraten og Klima-, Plan- og Boligudvalget indstiller,

1. at der meddeles anlægsbevilling og afsættes rådighedsbeløb på i alt 8,34 mio. kr. til renoveringen af fem dagtilbud i 2023 jf. tabel 2A. Dette finansieres af 3,00 mio. kr. i rådighedsbeløb afsat til formålet i 2023 fra Puljen til vedligehold af dagtilbud, 4,50 mio. kr. fra vedligeholdsplan for kommunale bygninger og idrætsanlæg i 2023 samt udmøntning af 0,84 mio. kr. på Puljen til tværgående prioritering af vedligehold af øvrige kommunale ejendomme for 2023 - og
2. at der meddeles anlægsbevilling og afsættes rådighedsbeløb på i alt 10,63 mio. kr. til konkrete renoveringsopgaver jf. tabel 2B på en række ejendomme i 2023 finansieret af 10,63 mio. kr. af rådighedsbeløb afsat til formålet i 2023 på Puljen til tværgående prioritering af vedligehold af øvrige kommunale ejendomme.

Klima-, Plan- og Boligudvalget noterede sig, at der er lagt vægt på energieffektiviseringer og understregede vigtigheden af, at der er stort fokus på energibesparelser i de kommunale renoveringsprojekter.

Indstilling

Klima-, Plan- og Boligudvalget indstiller,

1. at der meddeles anlægsbevilling og afsættes rådighedsbeløb på i alt 8,34 mio. kr. til renoveringen af fem dagtilbud i 2023 jf. tabel 2A. Dette finansieres af 3,00 mio. kr. i rådighedsbeløb afsat til formålet i 2023 fra Puljen til vedligehold af dagtilbud, 4,50 mio. kr. fra vedligeholdsplan for kommunale bygninger og idrætsanlæg i 2023 samt udmøntning af 0,84 mio. kr. på Puljen til tværgående prioritering af vedligehold af øvrige kommunale ejendomme for 2023 - og
2. at der meddeles anlægsbevilling og afsættes rådighedsbeløb på i alt 10,63 mio. kr. til konkrete renoveringsopgaver jf. tabel 2B på en række ejendomme i 2023 finansieret af 10,63 mio. kr. af rådighedsbeløb afsat til formålet i 2023 på Puljen til tværgående prioritering af vedligehold af øvrige kommunale ejendomme.

Klima-, Plan- og Boligudvalget noterede sig, at der er lagt vægt på energieffektiviseringer og understregede vigtigheden af, at der er stort fokus på energibesparelser i de kommunale renoveringsprojekter.

Sagsfremstilling

For at imødekomme vedligeholdelsesbehovet for Frederiksberg Kommunes ejendomsportefølje er der med Budget 2023 afsat midler til et markant løft af vedligeholdelsesstanden i de kommunale bygninger.

I indeværende sag ønskes en anlægsbevilling på i alt 18,97 mio. kr. fordelt med 8,34 mio. kr. til vedligehold af dagtilbud og 10,63 mio. kr. til vedligehold af øvrige kommunale ejendomme.

Den byggefaglige prioritering af vedligeholdelsesprojekter er sket på tværs af porteføljen for at sikre velfungerende ejendomme, der kan skabe de bedst mulige rammer for de kommunale kernefunktioner.

Her er der for nuværende et stort behov på dagtilbudsområdet, hvor en række ejendomme har betydelige vedligeholdelsesbehov. Der er afsat 3 mio. kr. til dagtilbud og derudover prioriteres der fra den tværgående pulje til vedligehold for at sikre, at de mest akutte vedligeholdelsesopgaver prioriteres først.

Der er afsat 11,48 mio. kr. på Puljen til tværgående prioritering af vedligehold på øvrige kommunale ejendomme i 2023 samt 3,00 mio. kr. på Puljen til vedligehold af dagtilbud i 2023. Begge puljer ønskes udmøntet og anlægsbevilget til de identificerede projekter, der fremgår af tabel 2A og 2B. De to puljer er en del af den samlede plan for vedligehold af kommunale bygninger og idrætsanlæg vedtaget i forbindelse med Budget 2023 jf. pkt. 228 på kommunalbestyrelsens møde den 10. oktober 2022.

Derudover ønskes der med indeværende sag en omdisponering af mindreforbrug på den samlede vedligeholdelsesplan for kommunale ejendomme og idrætsfaciliteter på i alt 4,50 mio.kr. (mindreforbrug på P-kælder på Falkoner Plads 2,20 mio. kr. fra 2022 samt omdisponering af 2,30 mio. kr. oprindeligt afsat til Huset (Klubhuset), der med Budget 2023 lukkes eller afhændes).

Fordelingen af den samlede anlægsbevilling på 18,98 mio. kr. samt hvilke puljer, midlerne kommer fra, fremgår af tabel 1.

Tabel 1: Disponering af midler til vedligehold af kommunale ejendomme i 2023

Puljer	Budget
Pulje til tværgående prioritering af vedligehold af øvrige kommunale ejendomme i 2023, heraf 598.000 kr. i mindreforbrug fra Puljen til tværgående prioritering af vedligehold af øvrige kommunale ejendomme i 2022 overført i 3. FR.	11.470.000
Pulje til vedligehold af dagtilbud i 2023	3.000.000
Mindreforbrug på den samlede vedligeholdelsesplan for kommunale ejendomme og idrætsfaciliteter i 2023 overført i 3. FR.	4.500.000
I alt	18.970.000

Anlægsbevillingen skal blandt andet dække renovering af en række ejendomme, herunder Frederiksberg Sogns Børnehus, Børnehuset Kufferten, Børnehuset Valhalla, fortsættelse af Frederiksberg Brandstation, Tandlægebygningen på Skolen på Nylandsvej m.fl. Renoveringsprojekterne på puljen til dagtilbud er beskrevet i tabel 2A mens renoveringsprojekterne på puljen til tværgående prioritering af vedligehold af øvrige kommunale ejendomme er beskrevet i tabel 2B nedenfor.

Da der er overlap mellem projekterne under de to puljer, er tabel 2A og 2B udtryk for forvaltningens forslag til, hvordan det samlede beløb på tværs af de to formål skal udmøntes.

Tabel 2A: Projekter på puljen til vedligehold af dagtilbud

Puljen til vedligehold af dagtilbud	2023
Nyt tag og nye kviste og vinduer på Frederiksberg Sogns Børnehus, Frederiksberg Bredegade 11 Den tidligere renovering af ejendommen i 2013 indeholdt ikke udskiftning af tegltag, vinduer og kviste, da det her blev vurderet, at der var restlevetid på denne del af ejendommen. Derfor skiftes nu både tag, kviste og vinduer for at sikre mod skader på ejendommen. Vinduer udskiftes til nye snedkervinduer i træ som opfylder nutidens energikrav, hvorfor projektet forventes at give en energibesparelse.	4.130.000
Nye vinduer og yderdøre på Børnehuset Kufferten, Tesdorpsvej 25 Børnehuset Kufferten skal have nye vinduer og yderdøre, da de eksisterende er så nedslidte, at de ikke kan renoveres. Vinduer udskiftes til nye snedkervinduer i træ som opfylder nutidens energikrav, hvorfor projektet forventes at give en energibesparelse.	2.060.000
Nyt tag på Børnehuset Valhalla, Holger Danskes Vej 104 Levetiden på det eksisterende bølgeeternittag på træbygningen er opbrugt. Der monteres ny tagdækning.	1.450.000
Nyt ventilationsanlæg på Børnehuset Falkonergården, Falkoner Allé 130 Ventilationsanlæggets levetid er opbrugt og anlægget skal udskiftes. Der forventes en energibesparelse ved denne udskiftning.	400.000
Nyt ventilationsanlæg på Børnehuset Carlsvognen, Rahbeks Allé 19 Ventilationsanlæggets levetid er opbrugt og anlægget skal udskiftes. Der forventes en energibesparelse ved denne udskiftning.	300.000

I alt **8.340.000**

Tabel 2B: Projekter på puljen til tværgående prioritering af vedligehold af øvrige kommunale ejendomme

Puljen til tværgående prioritering af vedligehold af øvrige kommunale ejendomme 2023

Nye brugsvandsinstallationer og faldstammer på Frederiksberg Brandstation, Howitzvej 26-28 **4.010.000**

I 2022 blev der afsat 980.000 kr og i 2023 afsat 850.000 kr. til udskiftning af brugsvandsinstallationerne i brandstationens kælder. Behovet for udskiftning af brugsvandsinstallationer og faldstammer er dog større end først antaget. Der ønskes derfor tillægsbevilling til udmøntningen fra 2022.

Nyt tag og gennemgang af vinduer og døre, Skolen på Nylandsvej, tandlægebygningen, Nylandsvej 23A **1.160.000**

Bygningens tag er nedslidt og der udføres nyt tag i naturskifer. Vinduer og døre gennemgås og malerbehandles.

Tværgående indsats til renovering af ventilation og CTS, Flere ejendomme. **1.050.000**

Tværgående indsats for renovering og energioptimering af ventilation, CTS (bygningautomatik) mv. Der prioriteres projekter der giver en energibesparelse.

Nyt tag på Skolen ved Bülowvej, bygning D, Rosenørns Allé 59 **860.000**

Levetiden på bygningens tagpaptag er opbrugt og taget skiftes. Ved projektering undersøges muligheden for at projektet kan medføre en energibesparelse.

Nye vinduer og døre, Louis P Juniorklub, Nylandsvej 51 **690.000**

Louis P Juniorklub skal have nye vinduer og døre, da de eksisterende er nedslidte og ikke kan renoveres. Vinduer udskiftes til nye snedkervinduer i træ som opfylder nutidens energikrav, hvorfor projektet forventes at give en energibesparelse.

Nyt ventilationsanlæg, Ny Hollænderskolen, fagbygning, Amicisvej 11 **340.000**

Ventilationsanlæggets levetid er opbrugt, og skal udskiftes. Der forventes en energibesparelse ved denne udskiftning.

Intern og ekstern rådgivning for alle projekter på begge puljer **2.520.000**

Intern og ekstern rådgivning: Projektledelse og styring af projekter samt uforudsete arbejder, som kræver ekstraordinær projektledelse og styring.

I alt **10.630.000**

Prissætningen af projekterne bygger på reference- og erfaringspriser fra tilsvarende projekter. Såfremt de faktiske udbudspriser afviger fra referencepriserne, vil enten omfang eller kvalitet blive revideret, hvor det er muligt og kan forsvares.

Når der igangsættes vedligeholdelsesarbejder er forvaltningen opmærksom på, at arbejderne foretages så nænsomt som muligt for at sikre den fortsatte drift i ejendommene.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at det er nødvendigt at udføre de beskrevne arbejder for at sikre, at de kommunale ejendomme opretholder deres funktion som velfungerende rammer for den kommunale service og borgernes hverdagsliv og for at undgå fordyrende ekstraomkostninger og accelererende forfald. På den baggrund ønskes midlerne til gennemførelse af de enkelte projekter bevilget

Økonomi

I sagen meddeles anlægsbevilling på i alt 18,97 mio. kr. til anlægsprojekter på en række kommunale ejendomme jf. tabel 2A og 2B. Der er afsat 11,47 mio. kr. på Puljen til tværgående prioritering af vedligehold på øvrige kommunale

ejendomme i 2023, 3,00 mio. kr. på Puljen til vedligehold af dagtilbud i 2023 samt 4,50 mio. kr. fra den samlede vedligeholdelsesplan for kommunale ejendomme og idrætsfaciliteter i 2023.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Klima-, Plan- og Boligudvalget, Magistraten, Kommunalbestyrelsen.

Historik

Indstilling 21. november 2022, pkt. 169:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at der meddeles anlægsbevilling og afsættes rådighedsbeløb på i alt 8,34 mio. kr. til renoveringen af fem dagtilbud i 2023 jf. tabel 2A. Dette finansieres af 3,00 mio. kr. i rådighedsbeløb afsat til formålet i 2023 fra Puljen til vedligehold af dagtilbud, 4,50 mio. kr. fra vedligeholdsplan for kommunale bygninger og idrætsanlæg i 2023 samt udmøntning af 0,84 mio. kr. på Puljen til tværgående prioritering af vedligehold af øvrige kommunale ejendomme for 2023 - og
2. at der meddeles anlægsbevilling og afsættes rådighedsbeløb på i alt 10,63 mio. kr. til konkrete renoveringsopgaver jf. tabel 2B på en række ejendomme i 2023 finansieret af 10,63 mio. kr. af rådighedsbeløb afsat til formålet i 2023 på Puljen til tværgående prioritering af vedligehold af øvrige kommunale ejendomme.

Bilag

Bevillingsskema vedligeholdelse 2023

Punkt 378: Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Anders Storgaard om en målsætning om maksimalt 1 km til nærmeste lynladestander på Frederiksberg

05.01.50-G01-91-22

Resume

Det Konservative Folkeparti har stillet forslag om at indføre en målsætning om maksimalt 1 km. til nærmeste lynladestander på Frederiksberg. Forvaltningen foreslår, at forslaget henvises til kommende revision af elbilstrategien og behandles som en del af denne. Udvalget vil blive forelagt en sag om revision af elbilstrategien i starten af 2023.

Beslutning

Magistraten og Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget indstiller, at forslaget henvises til den kommende revision af elbilstrategien og behandles som en del heraf.

Indstilling

Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget indstiller, at forslaget henvises til den kommende revision af elbilstrategien og behandles som en del heraf.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen oversendte den 10. oktober 2022 følgende forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Anders Storgaard om en målsætning om maksimalt 1 km til nærmeste lyn-ladestander på Frederiksberg.

"Det Konservative Folkeparti foreslår:

- At der indføres en målsætning i elbilstrategien om, at der maks. bør være 1 km til nærmeste lyn-ladestander for elbiler på Frederiksberg.

Begrundelse

Med elbilstrategien har vi sat en ambitiøs målsætning om, at der maksimalt må være 250 m til nærmeste offentlige ladestander for elbiler. Afstanden til ladestander er afgørende for, at vi er en attraktiv by at have en elbil og, at flere derfor udskifter den fossile bil med en elbil.

Lyn-ladestander ved Rådhuset har vist sig som en stor succes, hvor det ofte ses, at der er kø for at få lov til at lade elbilerne op hurtigt og nemt, fremfor at holde parkeret længe ved en normal ladestander. Med lyn-ladestander, der bliver elbiler reelt lige så attraktiv som fossilibiler ved optankningen, da man ikke længere behøves at planlægge sine opladninger for altid at være sikker på at have energi nok til de længere ture.

Som et led i bestræbelserne på, at være Danmarks elbilkommune nr.1 bør Frederiksberg derfor indføre en ambitiøs målsætning om, at der maks. bør være 1 km til nærmeste lyn-ladestander. Det er en forudsætning, at opsætningen skal foregå på markedsvilkår."

Bemærkninger til forslaget

Frederiksberg Kommune har forsat en stor rolle i at sikre tilstrækkelig ladeinfrastruktur på Frederiksberg. Dels en direkte rolle som myndighed for offentlige arealer, hvor der opsættes ladeinfrastruktur, dels en mere faciliterende rolle i forhold til at sikre, at der også etableres ladeinfrastruktur på øvrige arealer, hvor det kan være relevant.

Det forventes, at der fremover vil være en øget efterspørgsel på hurtig- og lynopladning fra brugerne, og at en stor del af behovet vil blive mødt af markedet, herunder at f.eks. tankstationer, supermarkeder og andre private aktører med offentligt tilgængelig parkering løbende vil "melde sig på banen" og tilbyde lynopladning. Forvaltningen arbejder allerede på at øge kapaciteten for lynladning på Frederiksberg, idet det søges at medtage tre placeringer til lynladestander i et kommende udbud jf. sagen om udbud af ladeinfrastruktur på offentlige veje, som blev forelagt for udvalget på møde den 26. september 2022 (referat er vedlagt som bilag 1). Det fremgår desuden af budgetforliget for 2023, at der skal udbydes to lynladestationer i byen for at skaffe yderligere ladekapacitet, og at også muligheden for at udvide lynladestationen ved Frederiksberg Rådhus skal undersøges.

Som beskrevet i sagen om status på implementering af elbilstrategien, drøftet på mødet den 13. juni 2022 og senest på mødet den 7. november 2022, planlægger forvaltningen, at input og forslag om justeringer eller tilføjelser til målsætninger og tiltag tages med i den kommende revision af elbilstrategien, som forventes fremlagt i starten af 2023 (referat er vedlagt

som bilag 2). Der bør som en del af vurderingen af en evt. ny målsætning, og særligt i den konkrete udmøntning heraf, medtages overvejelser om de trafikale forhold og konsekvenser.

By-, Kultur-, og Miljøområdet vurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at interessen for lynladestationer på Frederiksberg fra markedet og private aktører er stadig stigende, og at der de kommende år og frem mod 2030 vil være flere private aktører, der opsætter lynladestationer på privat grund på Frederiksberg. Dertil arbejder kommunen for at medtage lynladestanderne i et kommende udbud. I henhold til tidligere statussag på elbilstrategien (MBMU den 13. juni 2022), foreslår forvaltningen, at forslaget henvises til at blive behandlet som en del af den kommende revision af elbilstrategien, som planlægges forelagt for udvalget i starten af 2023.

Økonomi

Sagen har i sig selv ingen økonomiske konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget, Magistraten, Kommunalbestyrelsen.

Historik

Indstilling 21. november 2022, pkt. 201:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at forslaget henvises til den kommende revision af elbilstrategien og behandles som en del heraf.

Bilag

Bilag 1 - Referat fra Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalgets møde den 26. september 2022

Bilag 2 - Referat fra Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalgets møde den 7. november 2022

Punkt 379: Forslag til beslutning fra 1. viceborgmester Lone Loklindt, rådmand Freja Fokdal og kommunalbestyrelsesmedlem Ruben Kidde om at sænke farten i byen

05.13.00-G01-17-22

Resume

Der er stillet forslag om at sænke farten generelt i byen til 40 km/t i takt med, at Københavns Kommune søger at gøre tilsvarende. Forvaltningen anbefaler, at forslaget ikke tiltrædes, idet der pt. ikke er midler hertil, ligesom der aktuelt ikke er lovhjemmel til at gennemføre en generel hastighedsnedsættelse. Frederiksberg Kommune indgår allerede i en treårig forsøgsordning med lokal nedsættelse af hastigheden og har i den forbindelse udpeget seks områder i byen, hvor der vil blive skiltet med til 40 km/t. Skiltningen bliver etableret på de berørte strækninger i takt med, at Politiets samtykke foreligger. Herudover arbejder forvaltningen på en hastighedsplan, som forventes at blive forelagt for udvalget i januar 2023.

Beslutning

Magistraten tiltrådte, at beslutningsforslaget oversendes til budgetforhandlingerne for Budget 2024, og betragtes herefter for behandlet i budgetprocessen.

Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget noterede sig, at hastighedsnedsættelse først kan realiseres, når der er hjemmel hertil.

Indstilling

Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget indstiller, at forslaget oversendes til budgetforhandlingerne for Budget 2024.

Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget noterede sig, at hastighedsnedsættelse først kan realiseres, når der er hjemmel hertil.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen oversendte den 10. oktober 2022 følgende forslag til beslutning fra 1. viceborgmester Lone Loklindt, rådmand Freja Fokdal og kommunalbestyrelsesmedlem Ruben Kidde om at sænke farten i byen.

"SÆNK FARTEN I BYEN

I takt med at København sænker hastigheden til 40 km/t rundt om Frederiksberg skal hastigheden tilsvarende sænkes til maksimum 40 km/t i vores kommune."

Bemærkninger til forslaget

I Københavns Kommune er det politisk besluttet, at der skal gennemføres en generel nedsættelse af hastigheden med 10 km/t. - og der blev i den forbindelse afsat i omegnen af 70 mio. kr. i budget 2022. Afsættet for beslutningen er således sket før, at forsøgsordningen om hastighed trådte i kraft, og er for Københavns vedkommende ikke alene møntet på trafikikkerhed eller -tryghed. Beslutningen er snarere en del af Københavns grønne omstilling, og projektet skal bidrage til CO₂-reduktionen.

Københavns Kommune oplyser, at de er i dialog med Politiet om implementeringen, men at der på nuværende tidspunkt ikke foreligger de nødvendige tilladelser til at gennemføre det samlede projekt, idet der ikke er lovhjemmel til generelt at sænke hastigheden. Det er derfor meget tvivlsomt, om Københavns Kommune kan få tilladelse til den generelle hastighedsnedsættelse på 10 km. i timen.

Frederiksberg Kommune kan - i takt med at Københavns Kommune eventuelt opnår Politiets tilladelse til at gennemføre hastighedsnedsættelser - arbejde for, at hastighedsgrænsen også bliver sænket på Frederiksberg. Hastighedsnedsættelser skal ligesom i København godkendes af Politiet, da generelle hastighedsnedsættelser for f.eks. lokalveje ikke ligger inde for rammerne af den lovfastsatte forsøgsordning, og der er derfor ikke den fornødne lovhjemmel. Herudover er der ikke afsat midler til at gennemføre en generel nedsættelse af hastigheden på Frederiksberg. I forbindelse med forhandlingerne om Budget 2023 vurderede forvaltningen, at det vil koste i omegnen af 10 mio. kr. at nedsætte hastigheden til 40 km/t. på hele Frederiksberg.

Overslaget på 10 mio. kr. tager afsæt i den beregning, som Københavns Kommune udarbejdede ifm. planlægningen af den generelle nedsættelse af hastigheden med 10 km/t. Københavns Kommune har som tidligere oplyst afsat godt 70 mio. kr. til gennemførelse projektet. Da Frederiksberg Kommune vil skulle indføre de samme tiltag, herunder bl.a. skiltning, nødvendige omdannelser/tilpasninger samt ændring af signalanlæg, vil økonomien kunne sidestilles forholdsmæssigt.

Københavns vejnet er ca. 6-7 gange længere end Frederiksbergs, hvormed den forholdsmæssige andel for Frederiksberg kan anslås til ca. én syvendedel – svarende til ca. 10 mio. kr. Det bemærkes, at der skal beregnes ca. 5000 kr. pr. skilt og ca. 50.000 kr. pr. bump. Et mere præcist overslag vil kræve en detaljeret gennemgang af byens samlede vejnet, herunder en vurdering af eventuelle nødvendige tiltag som f.eks. etablering af bump.

Frederiksberg Kommune er med i Vejdirektoratets treårige forsøg med lokale hastighedsnedsættelser ned til 40 km/t jf. sag "Forsøgsordning om lokale hastighedsgrænse", som udvalget drøftede på mødet den 7. februar 2022 (referat er vedlagt). Der er i den forbindelse udpeget seks områder i byen, hvor forsøget gennemføres (hhv. Blomsterkvarteret, Den sønderjyske by, svømmehalskvarteret, P.G. Ramms-kvarteret, kvarteret omkring Bernhard Bangs Allé-Moltkesvej og kvarteret omkring Ane Katrines Vej-Kronprinsesse Sofies Vej). Skiltningen bliver etableret i takt med, at forvaltningen modtager Politiets samtykke. Der er på nuværende tidspunkt opsat skiltning i Blomsterkvarteret, kvarteret omkring Bernhard Bangs Allé-Moltkesvej og kvartet omkring Ane Katrines Vej-Kronprinsesse Sofies Vej. Der er tale om en treårig forsøgsordning, og det er derfor ikke givet, at hastighedsnedsættelserne kan permanentgøres.

Som led i arbejdet med en generel nedsættelse af hastigheden på Frederiksberg arbejder forvaltningen også med udarbejdelse af en hastighedsplan. Der indgår heri målsætning for bl.a. hastighedsgrænser på hele Frederiksberg. Hastighedsplanen forventes at blive forelagt for udvalget i januar 2023.

Det bemærkes supplerende, at der flere steder på Frederiksberg allerede er etableret hastighedszoner og strækninger med en lavere hastighedsgrænse, ligesom mange af byens veje er udstyret med hastighedsdæmpende foranstaltninger. Således er der pt. anlagt 270 bump på Frederiksberg. Trafikmålinger viser, at der generelt på Frederiksberg køres med relativt lave hastigheder, idet gennemsnitshastigheden typisk ligger på omkring 35 km/t.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at beslutningsforslaget ikke bør tiltrædes på nuværende tidspunkt, da der ikke er midler hertil, ligesom der ikke er den nødvendige lovhjemmel til at gennemføre en generel sænkning af hastigheden.

Økonomi

Det er forvaltningens vurdering, at det vil koste i omegnen af 10 mio. kr. at indføre hastighedsgrænser på 40 km/t på hele Frederiksberg. Dette vil ikke kunne afholdes inden for det nuværende budget.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget, Magistraten.

Historik

Indstilling 21. november 2022, pkt. 202:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at forslaget ikke tiltrædes, idet der ikke er afsat midler hertil, og idet der ikke er hjemmel hertil.

Bilag

Referat fra Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalgets møde 7. februar 2022

Punkt 380: Lukket

28.00.00-G01-90-22

Punkt 381: Lukket

03.10.01-K08-2-22

Punkt 382: Lukket

82.06.00-P20-52-16